

3	Aruba		8	Economie		10	Wereld		12	Sport	
Gerecht: Geen geregistreerd partnerschap in strijd met gelijkheidsbeginsel			‘Republikeinse topdonor wil deel casino-imperium verkopen’			Protesten in Italië om nieuwe maatregelen			Tennisster Bertens blijft nummer 9 van de wereld		

Knops houdt vast aan structurele korting op zorg

DEN HAAG — Staatssecretaris Raymond Knops houdt vast aan een maandelijks korting van 5 miljoen gulden binnen de gezondheidszorg als voorwaarde voor Nederlandse liquiditeitssteun aan Aruba. De staatssecretaris van Koninkrijksrelaties antwoordt dit op een verzoek van Respaldo, de Arubaanse stichting voor geestelijke gezondheidszorg.

Namens de zorgaanbieders vroeg Respaldo eerder dit jaar om een eenmalige korting in juni in plaats van een structurele maandelijks besparing. De korting was één van de voorwaarden voor de tweede tranche van liquiditeitssteun aan Aruba. Volgens de stichting had Knops het advies van het College Aruba financieel toezicht (CAft) over die korting verkeerd geïnterpreteerd. Volgens de staatssecretaris heeft hij het advies echter wel goed begrepen. Het CAft adviseerde op 6 mei om voorrang te geven aan kostenbesparingen in de gezondheidszorg. Op die manier zouden tekorten binnen de sector kunnen worden opgevangen en is er ook een rem op de toename van kosten. Het advies van het CAft was niet

nieuw. Het college verwees zelf naar het rapport ‘Doorlichting kostenontwikkeling AZV’ van PwC en naar eerdere adviezen over de noodzaak van besparingen.

Het CAft adviseerde de Rijksoverheid om Aruba te vragen invulling te geven aan de kostenbesparingen binnen de zorg en stelde voor om een bedrag van 5 miljoen gulden in mindering te brengen in de tranche van juni. Het college doelde daarmee op een structurele korting, schrijft Knops aan de Tweede Kamer, die namens Respaldo om opheldering vroeg. “Navraag bij het CAft naar aanleiding van de brief van de zorgverleners bevestigt mijn beeld dat het PwC-rapport op Arubaans verzoek is uitgevoerd en dat het CAft

met zijn advies een structurele maandelijks korting van 5 miljoen Arubaanse gulden voor ogen had. (...) Ik zie dan ook, ondanks het respect dat ik heb voor de zorgverleners op Aruba, geen reden de Rijksoverheid te verzoeken de voorwaarden voor de tweede tranche liquiditeitssteun aan te passen conform het verzoek van deze zorgverleners”, aldus Knops.

De staatssecretaris schrijft verder dat de Arubaanse regering zelf verantwoordelijkheid draagt voor de invulling van de besparingen. De Arubaanse minister heeft besloten om het bezuinigingsplan van de uitvoeringsorganisatie AZV uit te voeren. Die plannen zorgen niet meteen voor een besparing van 5 miljoen per maand, maar leveren waarschijnlijk wel de beoogde besparing van 35 miljoen gulden op. “Ik heb er alle vertrouwen in dat dit op een verantwoorde manier gebeurt”, aldus Knops.

Media: Duitsland neemt nieuwe coronamaatregelen

BERLIJN — Duitsland gaat weer wat op slot in de strijd tegen corona. Bondskanselier Merkel overweegt een lockdown light, meldt onder andere de Duitse krant Bild.

Voor onder meer scholen, evenementen en de horeca komen er nieuwe beperkingen. Merkel zal morgen daarover overleggen met

de premiers van de zestien Duitse deelstaten. Volgens een regeringswoordvoerder komen er zeker verscherpte maatregelen.

Bars en restaurants moeten dicht, aldus Bild. Ook zouden er voorlopig geen evenementen meer mogen worden gehouden. Winkels mogen openblijven, maar onder bepaalde voorwaarden. Scho-

len en kinderdagverblijven moeten sluiten in gebieden met een groot aantal coronabesmettingen.

In verhouding met buurlanden zoals Nederland doet de Bondsrepubliek het goed, met minder infecties en doden per miljoen inwoners. Maar de laatste tijd stijgt in delen van Duitsland het aantal besmettingen fors.

Twitter: Bericht Trump over briefstemmen mogelijk misleidend

WASHINGTON — Twitter heeft gisteren opnieuw een waarschuwing geplaatst bij een bericht van de Amerikaanse president Donald Trump. De tweet, waarin Trump zijn ongefundeerde standpunt herhaalt dat het stemmen per post verkiezingsfraude in de hand zou werken, wordt door Twitter ‘in twijfel getrokken’ en ‘is mogelijk misleidend’, zo luidt de waarschuwing.

“Grote problemen en onregelmatigheden met briefstemmen overal in de VS. Moet een definitief totaal zijn op 3 november”, postte Trump op Twitter. “Een deel van, of alle content die wordt gedeeld in deze tweet wordt in twijfel getrokken en is mogelijk misleidend over de manier waarop je kan deelnemen aan verkiezingen of andere civiele processen”, plaatste het socialemediabedrijf daarop bij het bericht. Ook werd er een link bijgevoegd die leidt naar een website waar wordt uitgelegd dat stemmen per post legaal en veilig is. Meer Amerikanen dan ooit

brengen bij de aankomende presidentsverkiezingen naar verwachting hun stem per brief uit vanwege de coronapandemie. President Trump en zijn Republikeinse partijgenoten beweren, in weerwil van wat experts zeggen, dat het stemmen per post verkiezingsfraude in de hand werkt. Volgens de Democraten is dat een excuus van de Republikeinen om Democratische kiezers uit te sluiten en zo de verkiezingen naar hun hand te zetten. Het stemmen per post is op die manier uitgegroeid tot een van

de grote twistappels in aanloop naar de Amerikaanse presidentsverkiezingen op 3 november.

Het is niet bepaald de eerste keer dat Twitter ingrijpt bij een bericht van president Trump, die als een fanatiek Twitteraar te boek staat. In een van de recentste gevallen waarschuwde Twitter dat Trump ‘misleidende gezondheidsclaims’ deed nadat hij in een bericht had beweerd dat hij immuun was voor het coronavirus nadat hij er met succes voor was behandeld.

Vrachtwagenchauffeurs op de bon geslingerd

ORANJESTAD — De motorunit van het Korps Politie Aruba (KPA) heeft maandag controles uitgevoerd op Barcadera. Daar kregen verschillende vrachtwagens en vrachtwagenchauffeurs een proces-verbaal. Zo werd er gecontroleerd op het bezit van rijbewijs C, het dragen van een veiligheidsgordel en rijden met een mobiel in de hand. Zes vrachtwagenchauffeurs beschikten niet over rijbewijs C en hun bedrijf moest een andere chauffeur sturen die wel over de juiste papieren beschikte om verder met de vrachtwagen te mogen rijden. 28 chauffeurs hadden hun veiligheidsgordel niet om en kregen een boete. Voor het rijden met een mobiel in de hand werden negen boetes uitgeschreven en een chauffeur reed in de verkeerde richting bij Renaissance. Het KPA laat weten dat de komende dagen meer gecontroleerd wordt en dat men de papieren in orde moet hebben.

Griekse mijnenveger in aanvaring met Portugees containerschip

PIREAEUS — Twee Griekse bemanningsleden van een mijnenveger zijn vandaag gewond geraakt doordat hun marinevaartuig in botsing kwam met een Portugees containerschip. Dat gebeurde bij de haven van Pireaus in Griekenland.

Volgens Griekse media was het een wonder dat er niet meer slachtoffers waren omdat de mijnenveger bijna ‘doormidden was gesneden’ door het Portugees vaartuig. De oorzaak van de aanvaring is niet bekend.

Direct na de botsing kwam een grote reddingsactie op gang om de 27 bemanningsleden van het Griekse schip van boord te halen. Het Griekse schip maakte water maar is niet gezonken. Het is naar Pireaus gesleept. Het Portugees schip is aan de ketting gelegd in afwachting van een onderzoek naar het incident.

WHO slaat alarm in Europa

GENÈVE — De Wereldgezondheidsorganisatie WHO maant Europa om de inspanningen in de strijd tegen het coronavirus aanzienlijk te versnellen. De WHO ziet ‘zeer, zeer grote’ aantallen

besmettingen, en tegelijkertijd een toenemend gebrek aan capaciteit om effectief contactonderzoek te doen. Het is gevaarlijk de controle los te laten, aldus WHO-top-expert Ryan. Hij vreest dat

de ziekte verder de ‘duisternis’ wordt ingedreven, zodat het verloop steeds onduidelijker wordt en bestrijding steeds lastiger. Ryan roept de Europese landen op om meer maatregelen te nemen.

Rellen na doodschieten zwarte verdachte

PHILADELPHIA — Talrijke mensen zijn in het westen van de Amerikaanse stad Philadelphia aan het plunderen en vernielen geslagen, nadat de politie er gisteren in een straat een zwarte verdachte had doodgeschoten.

De man, Walter Wallace, was volgens de politie bewapend met een mes en

meerdere keren werd getroffen en korte tijd later overleed. Daaropvolgend werden volgens plaatselijke media door relschoppers ruiten ingegooid en werd er brand gesticht in het westen van de stad. Er waren vooraf

gaand ook demonstraties tegen de politie bij onder meer een politiebureau in de wijk waar de verdachte werd neergeschoten. Er zijn meer dan dertig politieagenten gewond geraakt en meer dan dertig mensen gearresteerd.

‘Kapitaalrestricties mogelijk in conflict met EU-wetgeving’

ORANJESTAD — De restricties op uitgaande kapitaalstromen die de Centrale Bank van Aruba (CBA) sinds medio maart oplegt, conflicteren mogelijk met de Europese wetgeving. Dat stelt advocaat Richie Kock van Richie Kock Attorneys.

door onze verslaggever
Jan Jager

De CBA kondigde op dinsdag 17 maart aan geen nieuwe deviezenvergunningen meer af te geven voor uitgaande kapitaaltransacties. Tien dagen later volgde een aanvullende verklaring van de CBA dat de algemene deviezenvergunning (‘Besluit inzake deviezenverkeer 2013/K.2) met onmiddellijke ingang tot nader order is opgeschort. Deze algemene deviezenvergunning regelde dat kapitaaltransacties tot een bepaalde limiet vrij overgeboekt konden worden. Het opschorten ervan, betekent dus feitelijk een verbod op buitenlandse kapitaaltransacties. Het doel is evident: het beschermen van de dollarreserves bij zowel de centrale bank als commerciële banken en daarmee de vaste koppeling van de Arubaanse florin met de dollar.

In een eerder artikel in de *Amigoe* noemde hoogleraar economie Bas Jacobs van de Erasmus Universiteit de kapitaalrestrictie een ‘heel bot middel’ dat je enkel inzet als ‘het echt niet anders kan’. Het brengt volgens hem ook economische verliezen met zich mee doordat het vermogen muilkorf en niet daarheen kan stromen waar het het meeste oplevert. Ruim een half jaar na de afkondiging van het moratorium is er nog geen zicht op een einde van de maatregel. Advocaat Kock stelde zichzelf de vraag wat eigenlijk de wettelijke legitimiteit is van de kapitaalrestricties, en tot hoever de autoriteit van de CBA gaat om zo’n restrictie aan ingezetenen van Aruba op te leggen. Hij stelt dat de restricties mogelijk in conflict zijn met de Europese wetgeving die haar doorwerking heeft op LGO’s (Landen en Gebieden

Overzee) zoals Aruba.

Vrij kapitaalverkeer

Kock verwijst daarbij naar twee verdragen. Het eerste is de ‘Treaty on the Functioning of the European Union’ (TFEU). Dit is het verdrag tussen de Europese lidstaten waarin staat wat de bevoegdheden van de Europese Unie (EU) zijn. Samen met het Verdrag van Maastricht vormt dit feitelijk de constitutie van Europa. In artikel 63 van de TFEU staat dat alle beperkingen in kapitaaltransacties tussen lidstaten en tussen lidstaten en derde landen verboden zijn. Het Europese Hof van Justitie oordeelde volgens Kock dat Artikel 63 direct van toepassing is op kapitaaltransacties van en naar LGO’s. De Europese Commissie heeft er namelijk voor geijverd dat wat met de TFEU geldt voor de lidstaten, ook gaat gelden voor de LGO’s die geen lid zijn van de EU en buiten het EU-territorium vallen. Dat is uitgemond in een apart de ‘Overseas Association Decision’ (OAD). In artikel 59 van de AOD

staat dat met betrekking tot transacties op de kapitaalrekening van de betalingsbalans, de lidstaten en de autoriteiten van de LGO ‘geen beperkingen opleggen aan het vrije verkeer van kapitaal voor directe investeringen in vennootschappen die zijn opgericht in overeenstemming met de wetgeving van de lidstaat of het land van ontvangst of grondgebied en verzekeren dat de activa die door dergelijke investeringen worden gevormd en de daaruit voortvloeiende winst kunnen worden gerealiseerd en gerepatriëerd’.

Autonomie versus recht
Kock concludeert dat de kapitaalrestricties die de CBA aan de Arubaanse samenleving oplegt daarom mogelijk in strijd zijn met Artikel 63 van de TFEU en artikel 59 van de OAD, waarbij hij wel opmerkt dat de OAD als besluit enkel van toepassing is tussen de EU en een LGO en een conflict tussen de Nederlandse Caribische eilanden wordt beschouwd als een interne Koninkrijks-aangelegenheid, waar het

Statuut van het Koninkrijk het hoogste juridische kader vormt. De vraag is wat de legitimiteit van een Europees besluit is op Aruba, dat een autonoom land is binnen het Koninkrijk van Nederland, dat geen on-

derdeel uitmaakt van de EU. Kock benadrukt dat de autonomie die geldt voor het openbaar bestuur niet automatisch autonomie betekent voor het recht en de centrale bank zich als sui generis-bedrijf (op afstand van de overheid) zomaar

aan verdragen kan onttrekken. Het betekent daarom volgens Kock ook niet dat Arubaanse ingezetenen helemaal geen rechten kunnen ontlenen aan de bepalingen die in de TFEU en de OAD zijn opgenomen rond vrij verkeer van kapitaal.

Kapitaalrestricties CBA: Wat mag niet?

De CBA staat geen uitgaande kapitaaltransacties toe voor leningen aan niet-ingezetenen, investeringen in het buitenland, deelname in een buitenlands bedrijf, de aankoop van een huis in het buitenland of op Aruba van een niet-ingezetene, het overboeken van kapitaal van een Arubaanse naar een buitenlandse bankrekening door natuurlijke personen is niet toegestaan, ook niet als het eigen rekeningen betreft. Overboekingen tussen rekeningen van ondernemingen zijn verboden, als dit een kapitaaltransactie naar het buitenland betreft. Dat geldt eveneens voor verbonden ondernemingen (waartussen een deelnemingsrelatie, direct of via een andere onderneming, bestaat van meer dan 50 procent van het kapitaal of de stemrechten, red.). Wat betreft het zakelijke verkeer: ook het uitkeren van dividenden aan niet-ingezetenen is voorlopig taboe. De CBA staat verder geen uitgaande kapitaaltransacties zoals schenkingen en erfenissen toe. Lopende transacties zijn onder voorwaarden wel toegestaan. Rentebetaling en aflossing op studieleningen bij het Nederlandse Duo mogen zoals gebruikelijk gecontinueerd worden, wat ook geldt voor andere leningen die minder dan 300.000 (voor natuurlijke personen) of 750.000 florin (voor ondernemingen) bedragen. Ook voor het boeken van reistickets en hotelovernachtingen mag geld naar buitenlandse rekeningen worden overgeboekt. Betalingen aan niet-ingezetenen voor goederen en diensten zijn toegestaan via een lokale handelsbank ‘onder overlegging van de te betalen overeenkomsten, contracten of facturen’. Ook de betaling van huur aan niet-ingezetenen is vrijgesteld van het transactieverbod.

Bron: CBA

Nieuw bioscoopcomplex creëert werkgelegenheid

ORANJESTAD — Het bedrijf MetaCorp heeft zaterdag 95 nieuwe mensen aangenomen om te werken in het IMAX-bioscoopcomplex Gloria. Het bedrijf ontving meer dan 900 sollicitaties op de openstaande functies voor werk in de bioscoop, entertainment en horeca.

De interviews en het screeningsproces hebben drie weken geduurd, schrijft het bedrijf. De nieuwe medewerkers gaan de komende weken aan de slag met trainingen en voorbereidingen. Hierbij worden alle gezondheidsmaatregelen van de Directie Volksgezondheid (DVG) in acht genomen.

Nog niet op volle toeren

Deze eerste 95 zijn nog maar het begin, want de bioscoop gaat nog niet op volle capaciteit open. De precieze openingsdatum is nog niet bekend gemaakt maar is ‘over een paar weken’ vanwege de coronamaatregelen. In ieder geval gaan de restaurants PF Chang’s en Starbucks aan de slag. Ook komt er een kinderruimte in het gebouw.

Jaar van reflectie

Het bedrijf bestaat dit jaar 100 jaar. De Veer stelt ook ‘door de pandemie zijn we

Foto: MetaCorp

De nieuwe medewerkers tekenden hun contract in de bioscoopzaal en maakten kennis met het bedrijf.

niet echt in de gelegenheid om dit te vieren. Het is een jaar van reflectie en om jezelf opnieuw uit te vinden. En een jaar om maatregelen

te nemen om door te gaan naar de volgende 100 jaar, niet alleen als bedrijf maar ook als land. Wel schenkt het me plezier om 95 nieuwe

werkplekken te kunnen aanbieden. Dat betekent toch wel dat we 95 gezinnen kunnen helpen, wat de lokale situatie een beetje lucht geeft.

Dat lost niet het probleem van Aruba op maar als we allemaal samen een steentje bijdragen, denk ik dat we dat samen wel kunnen oplossen’.

Verzekeringen Pensioenen Hypotheken

ASCA

ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.

Dienstverlening met een persoonlijk karakter

Tel. 582-2720 • Fax 582-0200

Beatrixstraat 34 • Oranjestad

email: insurance@asca.aw

S

Eye & ear exams are free!

(297) 290 2020

(297) 640 2020

Caya G.F. Betico Croes 222

Mo. - Fri. 9:00 am - 6:00 pm

Sa. 9:00 am - 5:00 pm

Openingstijden

Amigoe di Aruba

Maandag t/m Vrijdag

8:00 tot 16:30 uur

Geen lunch pauzes!

Advertorial

Visit University of Aruba’s Virtual Open Day!

While we’d love to invite you to a traditional open house on our beautiful campus, UA is committed to safety during these difficult times.

With respect to the health and safety of our wonderful community, the University of Aruba (UA) will be hosting a Virtual Open Day this year. We invite you to join us on November 5th, from 6-8:30pm for an evening of information. Prospective students, from all walks of life, are encouraged to register at: <https://mailchimp/ua/vod>

UA proudly offers six, diverse major areas of concentration as well as a revolutionary Academic Foundation Year that

allows first year students to unlock their full educational potential. UA offers a diverse range of career-oriented, extra-curricular activities, mentoring and programs that promote overall health, well-being and personal growth. Students also have opportunities to study abroad with our global Erasmus partners.

During our Virtual Open Day you’ll be able to stop by an information booth, download brochures, access videos and chat with our esteemed faculty.

During these tumultuous times, UA’s commitment to offering an exceptional, affordable education has never wavered.

An education is the one thing that can never be taken away from you and it’s never too late to begin. Come see what you can achieve at the University of Aruba.

This virtual platform allows you to explore our faculties, meet our staff and get a sense of what you can achieve at UA.

We invite you to browse through our website ua.aw or join us on our social media platform Facebook and Instagram.

Can’t wait to meet you next week Thursday!

Mark your calendar! Stay connected to your dreams!

University of Aruba

VIRTUAL OPEN DAY

November 5th, 2020

5:45 PM - 8:30 PM

Join us via www.ua.aw

Stay connected to your dreams

Staten bewegen voorzichtig richting akkoord met Nederland

ORANJESTAD — Er tekent zich voorzichtige steun af bij de Staten van Aruba in de richting van een akkoord met Nederland over de voortzetting van liquiditeitssteun. Reden zijn de ‘substantiële wijzigingen’ die premier Evelyn Wever-Croes (MEP) toegezegd zou hebben gekregen uit Nederland in het pakket aan leenvoorwaarden. Zo wordt in de Rijkswet voor de hervormingsentiteit een nieuw ‘Artikel 4’ opgenomen waarin zwart op wit staat dat Aruba zijn autonomie behoudt.

door onze verslaggever
Jan Jager

De hervormingsentiteit is een harde voorwaarde voor Nederland om in aanmerking te komen voor nieuwe liquiditeitssteun. Maar die hervormingsentiteit is vanaf de start van de onderhandelingen over voortzetting van de liquiditeitssteun begin juli uiterst controversieel geweest, omdat de entiteit als zelfstandig bestuursorgaan naar Nederlands recht het Landsbestuur zou *overrulen* en daarmee tornen aan zowel de autonomie van Aruba

als het budgetrecht van de Staten. Dat staatssecretaris Raymond Knops telkens benadrukte dat de autonomie gewaarborgd blijft en de Staten hun budgetrecht (in formele zin, red.) behouden, mocht niet baten. RED-Statenlid Ricardo Croes vergeleek de hervormingsentiteit met de West-Indische Compagnie en zowel de MEP-fractie als de AVP-fractie verklaarde een consensus Rijkswet voor de entiteit op deze grondslag niet te zullen ondersteunen. De stemming bij de grootste coalitiepartij MEP lijkt

echter omgekeerd, nadat premier Wever-Croes vrijdag drie ‘substantiële’ veranderingen aankondigde als opbrengst van de onderhandelingen die zij en haar team afgelopen maanden met Nederland continueerden. De belangrijkste wijziging is dat Nederland zou hebben toegezegd dat er een ‘Artikel 4’ in de Rijkswet wordt opgenomen. Daarin komt volgens de premier zwart op wit komt te staan dat de entiteit geen bevoegdheden overneemt van de regering en het parlement, waarmee de autonomie van Aruba volgens haar gegarandeerd is.

Landspakket

Op zijn Facebookpagina verklaart MEP-fractievoorzitter Rocco Tjon dat het nieuwe ‘Artikel 4’ de autonomie van Aruba veiligstelt. Hij spreekt van een ‘kardinale’ wijziging ten opzichte van het oorspronkelijke voor-

stel, waarin Nederland alleen mondeling zou hebben toegezegd dat de autonomie van de landen geborgd blijft naast een mededeling in de memorie van toelichting bij de wet. Ook spreekt Tjon zich positief uit over de toezegging die Nederland zou hebben gedaan, maar die de premier vrijdag niet noemde, om het Landspakket (waarin Nederland concrete hervormingsdoelstellingen heeft ondergebracht, red) onder te brengen in een onderlinge regeling en geen onderdeel meer uitmaakt van de Rijkswet vanwege de vele punten van overlap die er volgens hem bestaan met het masterplan (‘Repositioning our Sails’, red.) die de regering onlangs aan het parlement presenteerde.

Ook op Curaçao is het Landspakket inmiddels losgekoppeld van de Rijkswet en ondergebracht in een on-

derlinge regeling. Tjon stelt in afwachting te zijn van de definitieve teksten, op basis waarvan het parlement zijn positie zal bepalen, aldus Tjon. De premier kondigde vrijdag aan dat ze die ‘binnen een week’ verwacht. Fractievoorzitter Dellanire Maduro van de coalitiepartij POR stelt dat op basis van de informatie die de premier afgelopen vrijdag gaf het gaat om de drie ‘kardinale wijzigingen’ die haar vooralsnog een positief gevoel geven. Ze kan echter pas uitvoerig reageren op de inhoud als ze de teksten heeft gezien. Statenlid Ricardo Croes van de kleinste coalitiepartij RED wil zich niet inhoudelijk uitspreken zolang hij niets op papier heeft gezien. Ook onafhankelijk Statenlid Dahphe Lejuez houdt zich op de vlakte. “In principe zei de premier dat wij deze week pas de aangepaste artikelen, regelingen en nieuwe

teksten zouden krijgen. Op dat moment kan ik pas een oordeel vellen”, antwoord Lejuez op vragen van de *Amigoe*.

Verbazing

Alleen oppositiepartij AVP reageert fel. Dat is niet uit teleurstelling met het onderhandelingsresultaat dat de premier boekte, maar uit de omzwaai die de MEP opeens zou hebben gemaakt. “De AVP-fractie heeft met verbazing kennisgenomen van de draai die de MEP-fractie heeft genomen”, stelt AVP-fractievoorzitter Marlon Sneek. “Waar met name de heren Tjon en Thijsen een paar weken geleden faliekant tegen de invoering van beide Rijkswetten waren, lijkt dat nu te zijn verholpen door de toevoeging van een enkel lid in een artikel in de Rijkswet tot de instelling van de hervormingsentiteit. Dat is uiterst merkwaardig.

In de Rijkswet kan, naar eigen zeggen van Tjon, wel zijn opgenomen dat de regering en het parlement hun bevoegdheden behouden, maar deze landsorganen moeten conform de instructies van de hervormingsentiteit handelen. Hoewel we geen eindtekst hebben gezien zijn de aanwijzingsbevoegdheden, de gevolgen voor niet-nakoming en de Nederlandse rechtsbasis ongewijzigd. Wat premier Wever-Croes en Tjon beschrijven is precies hetzelfde waar Curaçao een paar weken terug mee instemde en waar zij flinke kritiek op uitoefenden.”

Desgevraagd antwoordt Sneek dat de AVP ‘van mening is dat er een akkoord moet komen. “Maar wij hebben geen document gezien, de regering deelt niks met het parlement, althans niet met de oppositie”, aldus Sneek.

Nieuw conflict Dangui Oduber en waarnemend directeur Lotto

ORANJESTAD — Sportminister Dangui Oduber (MEP) zegt heel verbaasd te zijn over uitspraken van waarnemend directeur Roland Tuitt van Fundacion Lotto Pa Deporte (FLPD). Deze is van mening dat FLPD vanwege een ongeldige overeenkomst geen anderhalf miljoen schuldig zou zijn aan de Stichting Sportsubsidie Aruba (SSA). Volgens minister Oduber moet FLPD zich wel aan deze verplichting houden.

Roland Tuitt, waarnemend directeur van FLPD.

Vorige week gaf FLPD via een advertorial in de lokale media te kennen dat er een verkeerde indruk zou zijn gewekt dat er nog een bedrag van anderhalf miljoen florin zou openstaan bij SSA. In de advertorial beschuldigt Tuitt zijn voorganger Di-Stefano Wernet ervan zonder autorisatie van Canadian Bank Note (CBN), uitbater van de loterij, de subsidie van SSA met 12,5 procent – goed voor een half miljoen florin per jaar – te hebben verhoogd.

Dit komt neer op 4,5 miljoen florin in tegenstelling tot 4 miljoen in voorgaande jaren. Volgens Tuitt zou Wernet niet alleen zonder een vooraf akkoord van CBN voor de

verhoging hebben getekend, ook van de Raad van Toezicht FLPD was er geen toestemming en zelfs de banken waren niet op de hoogte. Als SSA zelf van tevoren had gecheckt, dan had de stichting kunnen weten dat Wernet niet voor meer dan een ton per akkoord mag tekenen, aldus Tuitt die vermoedt dat Wernet een intentieverklaring had willen tekenen met SSA maar dat dit op een of andere manier verkeerd afliep.

Tuitt stelde contract zelf op

In de advertorial zegt Tuitt dan ook dat hij over het subsidiecontract met SSA overleg wil voeren met de regering. Minister Oduber staat er echter op dat het document geldig is. Volgens de minister zou Tuitt ten tijde dat hij adviseur was van Oduber's voorganger Alex Schwengle (AVP) zelf dat subsidiecontract hebben opgesteld. Het subsidiecontract dateert uit de demissionaire

periode van de vorige regering en is volgens minister Oduber wel degelijk rechtsgeldig. Anders zou minister Schwengle het niet hebben ondertekend en zou niemand in de tussentijd iets hebben gedaan om het subsidiecontract ongedaan te maken. En als het vorige contract voor een bedrag van 3,5 miljoen florin zou zijn, waar haalt Tuitt dan het bedrag van 4 miljoen vandaan, vraagt minister Oduber in zijn reactie. De minister dringt er

daarom ook op aan bij FLPD het openstaande bedrag van anderhalf miljoen florin over te maken naar SSA.

Nieuwe loterij

Al sinds het begin van deze kabinetsperiode ligt minister Oduber overhoop met het bestuur van FLPD. De minister heeft dan ook aangekondigd dat onder zijn bewind een nieuwe sportloterij zal worden opgericht. In een reactie aan de *Amigoe* zegt de minister nu dat inmiddels de aanpassingen aan de loterijverordening, waarbij ruimte wordt gemaakt voor concurrentie klaar zijn, evenals de statuten voor een nieuwe loterijstichting. We zijn nu juridisch advies aan het winnen om een mogelijke claim van Canadian Bank Note te vermijden, aldus minister Oduber. Ondertussen zegt FLPD momenteel in onderhandeling te zijn met banken om de daadwerkelijke openstaande schulden te herfinancieren. Op deze manier zou de loterijstichting op termijn meer geld overhouden om sport op het eiland te kunnen subsidiëren. Omdat FLPD bijna alle jaarrekeningen op orde heeft zou deze meer voordelige herfinanciering nu mogelijk zijn, aldus de advertorial.

Directeur Arikok stapt op

ORANJESTAD — De directeur van Fundacion Parke Nacional Aruba (FPNA), Roland de Cuba, stapt per 31 oktober op. Dat bevestigde de voorzitter van de Raad van Toezicht (RvT) van het park, Norman Kuiperi gisteren aan de *Amigoe*. De directeur was net iets langer dan een jaar in functie, maar stapt om persoonlijke redenen op.

De RvT heeft verschillende gesprekken gevoerd met de directeur maar geeft aan dat het uiteindelijk een persoonlijke beslissing was. “Als voorzitter van de raad zeg ik dat het ons heel erg spijt dat zo iemand als Roland vertrekt. Maar het is een persoonlijke reden en dat moeten

wij als bestuur accepteren.”

Het personeel is vorige week ingelicht door de RvT over het aanstaande vertrek. Voorzitter Kuiperi neemt de taken van het directeurschap voorlopig waar. Er is nog geen vacature voor een nieuwe directeur uitgezet. “We zijn nog bezig te evalueren wat we gaan doen. We weten allemaal dat de coronacrisis niet zo leuk is voor bedrijven of stichtingen. We zijn nog steeds in bespreking over wat de volgende stappen zullen zijn. We verwachten geen gemakkelijke tijden de komende twaalf tot achttien maanden. Ook vanwege de terugval in het toerisme en vooral het cruise-toerisme, wat een groot deel van de inkomsten van het park uitmaakte.”

Gerecht: Geen geregistreerd partnerschap in strijd met gelijkheidsbeginsel

ORANJESTAD — Een uitspraak van het gerecht over een zaak die dit jaar behandeld is kan mogelijk druk uitoefenen op de overheid tot het doorvoeren van de wetgeving voor geregistreerd partnerschap. Ruim 7 maanden na de behandeling van de zaak, aangespannen door een koppel van gelijk geslacht tegen Land Aruba, bepaalde het gerecht dat het niet in de gelegenheid stellen tot het aangaan van een geregistreerd partnerschap of huwelijk puur op basis van gelijk geslacht, in strijd zou zijn met hogere regelgeving onder meer artikel 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens (EVRM), waarin staat dat een ieder recht heeft op respect voor zijn privé-leven. Het verzoek om Land Aruba af te dwingen het stel binnen 3 maanden deze gelegenheid te bieden, werd echter door het gerecht afgewezen.

door onze verslaggever
Carina Wever

Zo maakte advocatenkantoor Canwood Legal vorige week bekend naar aanleiding van de beschikking van 20 oktober. De rechtszaak werd aangespannen door het stel omdat de Ambtenaar van de Burgerlijke Stand (ABS) weigerde hen in ondertrouw te laten gaan. De verzoekers zijn van oordeel dat Land Aruba hen op een ontoelaatbare wijze discrimineert door het niet doorvoeren van de wet en ook geen alternatief bieden enkel en alleen omdat zij van hetzelfde geslacht zijn. Artikel 1:31 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat een huwelijk slechts kan worden gesloten tussen een man en een vrouw. Hiermee worden

paren van gelijk geslacht niaet alleen buitengesloten van het huwelijk maar ook van alle juridische- en financiële voordelen daarvan, wat volgens de verzoekers in strijd is met het gelijkheidsbeginsel zoals onder meer is opgenomen in artikel 1.1 en 1.6 van de Staatsregeling van Aruba, Artikel 12 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, en artikel 8 en 14.

In de beschikking is te lezen dat het gerecht het hiermee eens is. Maar het verzoek om het Land binnen 3 maanden af te dwingen het stel te laten trouwen, dan wel een ander alternatief bieden, werd door het gerecht afgewezen. “Het is de rechter niet toegestaan om een bevel te geven om wetgeving

met een bepaalde, specifieke inhoud tot stand te brengen. De rechter kan evenmin bepalen dat een reeds bij de Staten aanhangig wetsontwerp dan wel een reeds aangenomen Amendement op een wetsontwerp op een door het gerecht te bepalen datum (middels anticipatie binnen drie maanden) in werking treedt. De uitkomst van het wetgevingsproces dient naar het oordeel van het gerecht te worden afgewacht”, schrijft het gerecht.

Positieve verplichting

“Het recht op eerbiediging van het privé-leven, zoals neergelegd in artikel 8 EVRM kan op een lidstaat een positieve verplichting leggen om wetgeving tot stand te brengen die paren van gelijk geslacht erkenning biedt van hun relatie en hen bepaalde rechten garandeert die in dergelijke duurzame relaties van belang zijn”, stelt Canwood Legal. “In onderhavige kwestie heeft Land Aruba

onvoldoende gesteld welk algemeen belang in deze kwestie relevant is om niet over te gaan tot de invoering van wetgeving die aan paren van gelijk geslacht op dezelfde wijze als het huwelijk rechten biedt die in een duurzame relatie van belang zijn. Integendeel, het Land erkend dat op grond van de jurisprudentie van het EHRM op haar de positieve verplichting rust om wetgeving op dit punt in te voeren. Voor zover Land

Aruba in dit verband met zijn stelling, inhoudende dat Land Aruba een eigen waarderingsvrijheid heeft bij het bepalen van de termijn waarbinnen het aan zijn positieve verplichting moet voldoen en dat die termijn mede afhangt van de omstandigheden van het geval, heeft beoogd om te betogen dat het hem vrijstaat het wetgevingsproces in een door hemzelf te bepalen tempo af te ronden en dat het daarmee door het uitstellen van de invoering niet onrechtmatig handelt, wordt die stelling door het gerecht verworpen.”

Druk op de ketel

Het doel van advocaat Doris Canwood van Canwood Legal was uiteindelijk om een impact te maken met deze zaak, en om druk op de ketel te houden omtrent dit onderwerp aangezien het al lang op zich laat wachten en er geen goede reden is om het nog langer uit te stellen. Ze hoopt dat deze uitspraak effect zal hebben en druk uitoefent op de regering om de nodige wetgeving sneller door te voeren. Maar of er nu meteen iets gedaan zal worden is niet zeker. “We overwegen nu eventueel om gedeeltelijk in beroep te gaan. De uitspraak opent wel de weg om schadevergoeding te

eisen. Aan de andere kant vind ik dat ook jammer aangezien het volk dan uiteindelijk moet betalen omdat de regering het belang niet wil inzien om personen van gelijk geslacht hun rechten te geven op ons eiland”, aldus Canwood aan *Amigoe*.

Gegijzeld

Op 8 september 2016 is door Statenleden Andin Bikker, Evelyn Wever-Croes, Rene Herde en Marisol Lopez-Tromp een amendement ingediend op de ontwerp-Landsverordening tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek van Aruba (AB 1989 no GT 100). Dit amendement strekt er toe om in het wetboek het geregistreerd partnerschap te regelen dat kan worden aangegaan door twee personen, al dan niet van gelijk geslacht. Maar de ontwerp-Landsverordening is tot op heden nog niet ingevoerd, en het Land heeft ook niet duidelijk gemaakt waarom de invoering nog steeds op zich laat wachten. “Door de angst voor de reacties van de mensen op deze wijzigingen omtrent het geregistreerd partnerschap wordt het hele Burgerlijke Wetboek al drie jaar gegijzeld”, zegt advocaat Canwood. “Maar we kunnen niet langer wachten, het gaat hier om mensenrechten.”

Nieuwe studio voor TeleAruba

ORANJESTAD — De nieuwe televisiestudio van staatszender TeleAruba werd gisteren in gebruik genomen.

Premier Evelyn Wever-Croes (MEP) en Telecommunicatie-minister Chris Romero (MEP) waren aanwezig om een kijkje te nemen bij de nieuwe installatie tijdens het ochtendprogramma Nos Mainta.

De premier was te gast in het programma en sprak over de nieuwste ontwikkelingen inzake de coronasituatie en de onderhandelingen met Nederland. Daarna kreeg ze een rondleiding van de directeur.

Setar heeft geïnvesteerd in de nieuwe apparatuur voor de studio en installeerde tevens zonnepanelen op het

gebouw om de elektriciteitskosten te drukken. Vanwege coronacrisis is de opening niet uitgebreid gevierd.

Leerlingen en docenten Juliana School in roze gehuld

ORANJESTAD — Leerlingen van de Juliana School Mavo toonden afgelopen vrijdag op 'pink friday' hun respect aan mensen die strijden tegen borstkanker. De meeste leerlingen en docenten deden mee door zich in roze kleding te hullen, of het nu veters waren of een ander kledingstuk. Doel van de actie is om bewustzijn te creëren over de ziekte. Tijdens de dag kregen de jongeren een verhaal te horen over het belang van vroege detectie van borstkanker door een ervaringsdeskundige.

Theo de Jongh met pensioen na 40 jaar ATA

ORANJESTAD — De Aruba Tourism Authority (ATA) organiseerde vorige week een speciaal evenement ter afscheid van Theo de Jongh, die na veertig jaar gewerkt te hebben in de toerisme-industrie met pensioen gaat. Collega's, vrienden en familie verrasten hem met een show bij Cas di Cultura, waar er werd teruggeblikt op zijn lange carrière in de sector. Hij begon in 1981 op de afdeling Research, Planning en Database bij het zogeheten 'Toeristen Bureau', dat in 1984 van naam veranderde naar Aruba Tourism Authority, zoals we dat vandaag nog kennen, en waar hij later de functie van Database Supervisor bekleedde. Ook was hij betrokken bij de bekend geworden A-poster waarmee Aruba in het buitenland werd gepromoot. Gedurende zijn carrière werkte De Jongh ook mee aan verschillende muziekfestivals waaronder het Aruba Jazz & Latin Festival, Sinbad's Soul Music Festival, Festival de las Americas, Aruba Latin Music Festival, en het Aruba Music Festival.

Instituto Medico San Nicolas (ImSan) heeft als doelstelling het aanbieden en bevorderen van optimale medische zorg van klinische, poliklinische en ambulante aard en de toegankelijkheid daarvan voor alle burgers. Momenteel wordt nog geen klinische zorg verleend.

ImSan is op zoek naar een enthousiaste collega poortarts voor haar afdeling Spoedeisende Hulp op fulltime basis. Momenteel bestaat het team uit 5 basisartsen met ruime ervaring op de SEH en 15 verpleegkundigen. Vul jij dit team aan?

Doelstelling van de functie

Het bieden van acute medische opvang en zorg aan patiënten die zich gedurende 24 uur per dag voor spoedeisende hulp, somatisch dan wel psychisch, melden op de afdeling spoedeisende hulp.

Poortarts M/V

Functie-inhoud:

- Neemt een anamnese af, verricht lichamelijk onderzoek en vraagt eventueel aanvullend onderzoek aan, noodzakelijk voor het stellen van een diagnose en bepalen van een behandelplan.
- Bepaalt de medische urgentie en stelt de eerst aangewezen medische behandeling in.
- Bepaalt zelfstandig, mede geleid op de urgentie en de aard van de zorgvraag of overname en vervolg van de behandeling door een medisch specialist geïndiceerd is.
- Stelt een medisch dossier op volgens de interne richtlijnen
- Geeft opdrachten en aanwijzingen aan verpleegkundigen ten aanzien van de behandeling.
- Maakt deel uit van het reanimatieteam.
- Bewaakt de kwaliteit en veiligheid van zorg op de afdeling.
- Wordt betrokken bij beleidsmatige taken van de afdeling.

Functie eisen:

- Afgeronde opleiding tot basisarts (BIG-registratie, of gelijkwaardig)
- Je hebt ervaring met de opvang van alle categorie patiënten die op een Spoedeisen Hulp binnenkomen.
- Je bent in het bezit van de certificaten ATLS, ACLS en PALS.
- Je stelt je flexibel op en kunt goed in teamverband werken.
- Je bent proactief en hebt een professionele attitude.
- Affiniteit met andere culturen, beheerst de Engelse taal en bent bereid om Papiamentu en/of Spaans te leren.
- Je levert een bijdrage ter verkrijging van de JCI-accreditatie.

Gaarne uw verzoekschrift + C.V., vóór 1 december 2020 te richten aan het hoofd personeelszaken, mevrouw Elisa Campbell-Duijm, Pastoor Hendrikstraat 10, San Nicolas, Aruba. E-mail: e.duijm@imsan.aw onder vermelding van vacature poortarts

*There are no goodbyes for us.
Wherever you are,
You will always be,
In our hearts.*

Cu inmenso tristesa nos ta participa fayecimento di nos colega:

Harold E. Lacle

HRM Advisor

Harold tawata un colega dedica, atento y cu hopi conocimiento di nos cultura di compania. Su dedicacion pa semper sigui desaroya tawata un fuente di sosten y energia pa nos.

Nos pensamiento y sincero condolencia ta bay na su casa Jane y demas famia.

Acto di despedida lo tuma lugar diaranson 28 di october 2020. Lo tin oportunidad di condolencia entre 2:00 PM y 4:00 PM na Aurora Funeral Home na Cumana.

Harold, sosega na pas.

En bes di flor of krans, ta aprecia un donacion na Happy to Give Back - CEDE Aruba. Lo tin un box di donacion disponibel na e entierro.

Aandacht voor Papiaments tijdens congres Levende Talen

ORANJESTAD — Via sociale media meldt Fundacion Lanta Papiamento dat aanstaande vrijdag 30 oktober het online congres Levende Talen wordt gehouden.

Dit jaar heeft de Vereniging van Leraren in Levende Talen door de heersende coronacrisis besloten de vorm van het congres aan te passen en een digitaal congres aan te bieden. Thema voor dit jaar is ‘Taal is samenspraak’. ‘Samenspraak is een belangrijk doel van het communicatief taalonderwijs op school. Gesprekken zijn ook deel van onze didactiek. We laten leerlingen leren in interactie en spreken over de leerstof en de aanpak van hun taken. We zorgen dat onze leerlingen intercultureel vaardig worden om zo uit te groeien tot verantwoordelijke burgers in een multiculturele

samenleving”, zo vermeldt de website van de vereniging.

Workshops Papiaments
Het congres omvat meerdere taalgebieden maar er is ook speciale aandacht voor Papiaments. Merelyne Williams geeft op 30 oktober de workshop ‘Het aanscherpen van het metalinguïstisch bewustzijn van leraren in een meertalige context’. Daarin wordt ingegaan op de rol die het Papiaments en onze specifieke vorm van meertaligheid optimaal ingezet kunnen worden in de klas ter bevordering van het zogeheten metalinguïstisch bewustzijn.

Overige workshops
Nihayra Leona geeft de workshop ‘Op Naar Studiesucces!’ De centrale vraag waar deze workshop zich op richt is: hoe kunnen Caribisch-Nederlandse studenten het hoofd bieden aan uitdagingen die ze tijdens hun studie tegenkomen.

Hieronder vallen ook uitdagingen gerelateerd aan hun beheersing van het Nederlands als tweede taal. Ellen-Rose Kambel en Emmanuelle Le Pichon-Vorstman faciliteren hun workshop ‘Taaldocent in een meertalige klas: bruggen bouwen met translanguaging’. Daarin wordt aandacht gegeven aan werken met leerlingen die verschillende talen spreken en cultureel diverse achtergronden hebben en een nieuwe aanpak die in 2019 werd gelanceerd: de Taalvriendelijke School. Tenslotte geven Marta Romer-Dijkhoff en Marion Snetselaar de workshop ‘Leerlijnen Taal in het funderend onderwijs op Curaçao’. In 2014 zijn de door leerkrachten en vakexperts ontwikkelde Leerlijnen voor het Educatiegebied Taal, Geletterdheid en Communicatie verschenen. In deze workshop willen Romer-Dijkhoff en Snetselaar met docenten de gebruiksmogelijkheden van de leerlijnen Papiaments verkennen.

Om aan het Congres Levende Talen 2020 deel te nemen is een betaalde aanmelding verplicht. Ga voor meer informatie naar congres.levendetalen.nl.

Minister Romero rond de tafel met speervissers

ORANJESTAD — Primaire Sector-minister Chris Romero (MEP) ontving onlangs de speervissers John Laurens en Dano Carolina voor een gesprek over het gedoogbeleid voor speervissers. De speervissers werden op de hoogte gebracht over de voortgang rond het Landsbesluit waarin alle voorwaarden staan waar speervissers zich aan dienen te houden en over de registratie van speervissers en hun harpoenen. De minister en de vissers spraken ook over de zones en locaties waar speervissen zal worden toegestaan.

‘Sirbi bo Pais, Bira Polis’

Laatste week aanmelden voor politieschool

SAN NICOLAS — Het Korps Politie Aruba (KPA) laat in een persbericht weten dat dit de laatste week is dat het mogelijk is je aan te melden voor de politieopleiding bij Scol di Polis E.J. Watty Vos in San Nicolas. Dit kan nog uiterlijk tot en met 30 oktober.

Jaarlijks gaan agenten met pensioen, waardoor het KPA met regelmaat nieuwe, jonge en enthousiaste agenten in spe zoekt die willen bijdragen aan de veiligheid van de samenleving. Het korps werkt met verschillende speciale eenheden, zoals onder meer de motor-unit, de K9-hondenpolitie, het Arrestatie Team, de Mobiele Eenheid, het duikteam en het Rapid Response Team. Daarnaast

zijn er ook de patrouillerende teams en de rechercheurs. Het KPA werkt bovendien samen met andere politie-eenheden uit het Koninkrijk der Nederlanden en de rest van de wereld.

Om je aan te melden bij de politieschool moet je in het bezit zijn van de Nederlandse nationaliteit, tussen de 17 en de 34 jaar zijn en minstens 1,60 meter lang

zijn. Daarnaast moet je in het bezit zijn van minimaal een mavo- of EPB-doorsroomdiploma, en tenslotte een uittreksel van het bevolkingsregister van 5 florin. Het ingevulde inschrijfformulier moet uiterlijk 30 oktober persoonlijk ingeleverd worden bij Scol di Polis E.J. Watty Vos aan de Fort Heuvelstraat 25 in San Nicolas.

Voor meer informatie kan men de politieschool bellen via telefoonnummer 584-8282, of op de Facebookpagina van het KPA kijken, waar ook het inschrijfformulier staat.

INGEZONDEN

Jamanota-auteur Wil Bauer overleden

*‘EN STAANDE op de Jamanota
Zag ik dit kleine eiland aan
Wat ik daar zag was zoveel
schoonheid
En dat mag nooit verloren
gaan’*

Jamanota auteur Wil Bauer (79) is op vrijdag 23 oktober overleden. De bovenstaande dichtregels zijn bij veel Arubanen bekend en geliefd. Ze komen uit het lied ‘De Jamanota’, geschreven door Wil Bauer. Het is lied is vaak op allerlei radiostations te horen geweest, maar werd hier en daar ook live gespeeld, onder andere bij Plaza Café. Het lied werd een kleine dertig jaar geleden geschreven, toen Bauer afscheid van Aruba nam, na een verblijf van drie jaar, als technische bijstander. Sindsdien is het lied talloze malen live gespeeld of gedraaid bij Arubanen of Nederlanders die voorgoed of tijdelijk afscheid van Aruba moesten nemen. Het wordt geliefd en gekoesterd door Arubanen in het buitenland en door Nederlanders die langer of korte tijd op Aruba hebben gewoond. Het is overigens bij allerlei andere gelegenheden gespeeld. Bruiloften, verjaardagen alsook op begrafenissen en crematies. Zo ook op de crematie van de mede-auteur van het lied, Wils vrouw Astrid. Wil en Astrid wilden geen

gewone afscheidreceptie, maar iets in hun eigen, beetje rebelse stijl. Ook was er geen gewone afscheidstoetspraak. Er was een gedicht. Ik was erbij dat Wil dit Parlando voordroeg, bij wijze van speech. De dichtregels werden door gitaar en accordeon begeleid. De muziek was die van ‘Het Dorp’ van Wim Sonneveld. De receptie bij Amsterdam Manor was zeer goed bemerkt. Wil en Astrid hadden in zeer korte tijd vele vrienden gemaakt. Er was luid geroezemoes, zoals dat bij recepties gewoon is. Toen Wil begon te spreken verstomde het geroezemoes. Gaandeweg ontstond een onwezenlijke stilte. Toen Wil was uitgesproken bleef die stilte nog enige tijd hangen. Dan barstte een gejuich en geroep los, dat je op zo’n min of meer nette receptie niet zou verwachten. Veel ontroorde mensen kwamen hun bewondering uiten, anderen kwamen bedanken en loven. Niet weinigen omarmden Wil met tranen in hun ogen.

De tekst was als een bom. De volgende dag stond de tekst paginagroot afgedrukt in het toenmalige Dagblad van Aruba. Toen kwam de reactie pas echt goed op gang. Ondergetekende, de man op de gitaar, werd regelrecht belaagd met vragen of dit ook op CD verkrijgbaar was. Na enig aandringen van vrienden en kennissen heeft Wil aan die vraag toegegeven. Hij heeft ondergetekende gevraagd om de tekst dan maar te zingen (Iedere aanwezige was ervan overtuigd dat Wil het had gezongen, wat dus onjuist is) en op CD wilde zetten. Gezegd, gedaan. Er zijn vele exemplaren van de CD verkocht. Herdruk op herdruk volgde. De opbrengst ging steeds naar Stimaruba, de stichting van zijn oud buurvrouw en goede vriendin Olinda Rasmijn.

Het zou een dik boek worden als ik zou beschrijven hoeveel en welke bijzondere dingen er zijn gebeurd naar aanleiding van het lied; hoeveel mensen het verbonden heeft en hoeveel weerklink het lied heeft gevonden. Ik noem alleen het YouTube filmpje ‘De Jamanota’ van

Armand Hessels. Van de ettelijke dergelijke filmpjes die er met het lied gemaakt zijn, is dit de meest voortreffelijke.

Enige jaren geleden is er een vertaling van het lied in het Papiaments gekomen. Er kwam toen ook een nieuw muzikaal arrangement. Daarin is in de laatste akkoorden een stukje van ‘Aruba Dushi Tera’ geweven. Een en ander met toestemming van Padu Lampe die het lied herhaaldelijk gehoord heeft en zeer waardeerde. De voortreffelijke vertaling was een co-productie van Ruthy Vrieswijk-Bergen en Jeroen Heuvel. Op de nieuwe cover, gemaakt door John van der Pluijm, staan prachtige foto’s, genomen vanaf de Jamanota, door de wereldkampioen judo Mark Huizinga.

Het lied dat eigenlijk ‘Harmonie in contrast’ heet is

Arieane de Bie

De redactie van de Amigoe kan ingezonden brieven redactioneel bewerken, inkorten of besluiten om niet te plaatsen. Brieven mogen maximaal 600 woorden bevatten, ze moeten voorzien zijn van naam en woonplaats (worden in principe gepubliceerd) en adres en telefoonnummer (niet voor publicatie, maar ter verificatie). Anonieme brieven worden nooit geplaatst. Een geplaatste brief geeft de opvatting van de afzender weer en niet die van Amigoe. We accepteren alleen digitaal gestuurde brieven. Ons e-mail adres is: arubaredactie@amigoe.com.

Breinbreker van de dag

Elke dag vindt u in de Amigoe op deze pagina een Sudoku. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 zo in het diagram dat elk cijfer precies één keer voorkomt in elke rij en elke kolom. Elk van de cijfers 1 tot en met 9 moet ook precies één keer voorkomen in elk van de vetomrande 3-bij-3-vierkanten.

		8				3		7
4			6					
	5		7					
	9		3					2
2	6			5			3	4
3					1		5	
					2		9	
					3			8
5		4				1		

DIFFICULTY RATING: ★★★★★☆
De oplossing voor de Sudoku staat op pagina 9 in deze krant.

Kinderboek Tekki, e Toteki overhandigd

ORANJESTAD — Kinderboekenauteur Richard Dabian heeft zijn boek ‘Tekki, e Toteki’ onlangs overhandigd aan bibliotheekdirecteur Astrid Britten samen met illustrator Gairo Tromp. Het boek is uitgegeven door Request Publishing. De ambitieuze hagedis heeft een droom, hij wil een eigen televisieprogramma over geschiedenis en dat vinden de andere dieren maar raar. De auteur laat weten het verhaal geschreven te hebben om kinderen te stimuleren die een artistieke carrière willen. Dabian coördineert ook de middagactiviteiten voor kinderen bij de Nationale Bibliotheek. Tijdens de Kinderboekenweek die op 2 november van start gaat vertolkt hij het verhaal van Tekki via het YouTube-kanaal van de bibliotheek. Vanaf woensdag ligt het boek in de winkel en vanaf november is het ook te leen via de bibliotheek.

‘Geef openheid over schuldigen omvallen Giro-bank’

WILLEMSTAD — De MFK-oppositiefractie wil zo snel mogelijk een Centrale Commissie-vergadering over het onderzoek naar de schuldigen die het omvallen van de Giro-bank hebben veroorzaakt. Daarvoor dienen minister van Financiën Kenneth Gijsbertha (MAN) en de directie van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten uitgenodigd te worden.

De MFK-fractie voelde zich onaangenaam verrast met het nieuws afgelopen week dat de bank voor het einde van dit jaar sluit, wat gepaard gaat met ontslagen, maar dat er ondertussen nog steeds geen openheid aan het parlement is gegeven over het onderzoek naar de oorzaak van het omvallen en de schuldligen

daaraan. Volgens MFK is het tevens opmerkelijk dat premier Eugene Rhuggenaath (PAR) en minister van Economische Ontwikkeling Steven Martina (MAN) tijdens een persconferentie informeerden dat Nederland geld zou lenen voor de Girobank. Het is bijna een jaar geleden dat de tegoden van de

Girobank werden bevroren, op last van toezichthouder Centrale Bank. Maar openheid over een onderzoek is er nog steeds niet. “Het lijkt wel of deze regering niet eens de bedoeling heeft om iemand verantwoordelijk te stellen voor het verlies van ruim 700 miljoen gulden van deze bank”, aldus de fractie in haar verzoek om de Centrale Commissie-vergadering. Terwijl het de burgers met de kleine portemonnee en de werknemers zijn, die nu slachtoffer worden, in plaats van de daadwerkelijke schuldligen, stelt de MFK-fractie.

Nog 2000 tegoden Girobank bevroren

WILLEMSTAD — De Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) en de minister van Financiën berichten dat wordt voortgegaan met de gecontroleerde afbouw van de activiteiten van Girobank. Op dit moment zijn nog 2000 rekeningen bevroren.

Dit is conform de aankondiging tijdens de CBCS-persconferentie in december 2019. In het kader van de afbouw werken de CBCS en de minister van Financiën samen toe naar een oplossing voor de deposanten. De oplossing zal gedurende een overgangsfase worden geïmplementeerd. Daarbij wordt ook rekening gehou-

den met de belangen van het personeel van Girobank.

De CBCS heeft op dinsdag 10 december 2019 alle tegoden bevroren die aan het einde van die dag in de boeken van Girobank stonden (moratorium). Bedragen tot maximaal 10.000 gulden zijn echter vrij beschikbaar gebleven. Dit geldt ook voor

alle bedragen die na het instellen van het moratorium zijn gestort. Hierdoor is het aantal rekeningen waarop tegoden zijn bevroren teruggebracht van ongeveer 27.000 naar ongeveer 2000, zo maakt de CBCS-directie bekend.

De deposanten van Girobank kunnen onverminderd gebruik blijven maken van hun vrij opneembare tegoden. De Centrale Bank verwacht dat ‘binnenkort nader kan worden bericht over details van de oplossing’.

Dreams Resort is gereed voor komst Amerikaanse toeristen

WILLEMSTAD — Het Dreams Curaçao Resort, Spa & Casino opent op 13 november weer zijn deuren. De opening is net op tijd voor de komst van Amerikaanse toeristen begin december. Dat zorgt bij Ricardo Esteban, general manager bij hotelketen AMResorts, voor optimisme. Dat zei hij gisterochtend in gesprek met de Amigoe.

Voor de hotelsector zijn de gevolgen van de coronacrisis groot. Door de sluiting van de grenzen eerder dit jaar, moest een aantal hotels de deuren sluiten, waaronder ook het Santa Barbara Beach & Golf Resort.

Dreams, het voormalige Hilton Hotel, deed in maart hetzelfde. Het vast personeel kon behouden blijven, maar werknemers met tijdelijke contracten niet. In totaal werkten er voor maart ongeveer 550 mensen in het hotel. Nu zijn dat nog zo’n 400. Verder is logischerwijs dit jaar in het aantal bezoekers een forse daling te zien. Esteban verwacht in totaal een verlies van 30 procent aan bezoekers.

Dreams maakt samen met Preferred Club (voormalig Floris Suites Hotel) en Suncscape Curaçao Resort, Spa & Casino, deel van de hotelketen AMResorts. Deze hotels worden normaal gesproken vooral bezocht door toeristen uit de Verenigde Staten. Samen ontvingen ze volgens Esteban jaarlijks tot wel 55.000 gasten.

Optimistisch
Met de opening van de grens met de VS en dus de komst van de Amerikaanse en Canadese toeristen, verwacht de general-ma-

Ricardo Esteban

nager dan ook een langzame heropleving van de hotelsector. Hij is optimistisch, maar verwacht tegelijkertijd niet dat de opening meteen voor een volledige bezetting zal zorgen. “Daarvoor zullen eerst alle grenzen met de VS en ook die van Panama en Zuid-Amerika weer open moeten gaan”, aldus Esteban. “We zijn er goed op voorbereid.”

Hij vervolgt: “We hebben allerlei protocollen opgezet, om de veiligheid van onze gasten en onze werknemers te kunnen garanderen. Van pre-check-in tot post-verblijf hebben wij zeer hoge standaarden met betrekking tot hygiëne.” Ook de social-distancingregels worden nageleefd, aldus Esteban. Zo zijn er minder ligbedden beschikbaar op het strand en aan het zwembad en minder tafels in de restaurants. Ook werken ze met reserveringen en ver-

plichte mondkapjes voor al het personeel.

Renovaties
De afgelopen maanden hebben de hotels vooral gebruikt om renovaties uit te voeren. Preferred Club, dat geen onafhankelijk hotel meer is maar deel uitmaakt van Dreams, is volledig gerenoveerd. Suncscape heeft een nieuw zwembad en verder worden er 52 extra kamers gebouwd ter hoogte van het vroegere Moomba Beach.

Van de in totaal 321 beschikbare kamers van de drie hotels samen, zullen alleen de 197 kamers van Dreams in november open gaan. De 52 extra kamers die gebouwd worden, plus de extra 72 kamers van het voormalig Floris Suites Hotel, zullen pas in mei 2021 in gebruik worden genomen.

Facts & Figures

Autonomie slecht voor gezondheidszorg?

Uit de meest recent gepubliceerde cijfers van het Volksgezondheid Instituut voor Curaçao (VIC) blijkt beknopt het volgende.

- In 2016 besteedde Curaçao 13,2 procent van het bruto binnenlands product (bbp) aan gezondheidszorg. In absolute cijfers gaat het om ongeveer 730 miljoen gulden. Uit de cijfers van onder meer de Wereldbank blijkt dat de USA de lijst aanvoert van landen die het meest uitgeven aan gezondheidszorg, ongeveer 17 procent van het bbp.

- Met 13,2 procent van het bbp staat Curaçao op de tweede plaats. Verhoudingsgewijs wordt veel meer aan gezondheidszorg uitgegeven dan de (rijke) Europese landen. Ten opzichte van de regio besteedt Curaçao twee- tot driemaal zoveel aan gezondheidszorg. Waar is dat aan te danken? Is de Curaçaose burger twee tot drie keer minder gezond dan die uit de regio?

Vergelijking van deze data met uitkomsten van de censusgegevens van 2001 en 2011, rapport ‘Relatie man vrouw in de sociaal-economische context van Curaçao’, 2017 van drs. P.L. van Deursen alsmede de bevindingen van het proefschrift van dr. Soraya P.A. Verstraeten getiteld ‘Population Health in the Dutch Caribbean, a comparative study of political context and health policy performance’, april 2020, levert de volgende interessante bevindingen op.

Census resultaten

Aan alle respondenten is gevraagd wat zij, in vergelijking met leeftijdgenoten, van hun gezondheid vinden. In beide censusjaren ervaart het overgrote deel de eigen gezondheid als ‘goed’ of ‘zeer goed’. Mannen zijn hierin iets positiever dan vrouwen.

In 2001 gaven 52.277 mannen, 86 procent van de mannelijke bevolking, aan de eigen gezondheid als (erg) goed te ervaren. Dit beeld is in de tussenliggende censusjaren nog positiever geworden, in 2011 waren 60.828 mannen, 88 procent, dit onderdeel toebedeeld.

Het aandeel mannen en jongens die de eigen gezondheid als ‘erg goed’ ervaart, is gestegen van 34 procent in 2001 naar 40 procent in 2011. Ook vrouwen zijn positief over de eigen gezondheid in vergelijking met die van anderen. In 2001 waren dit 57.630 vrouwen, 82 procent van de vrouwelijke bevolking. In 2011 is dit gestegen tot 70.135, ofwel 86 procent. Ook hier is een toename in het percentage personen dat het antwoord ‘erg goed’ gaf. Van 30 procent in 2001 tot 36 procent in 2011.

Een trend van mensen die zich steeds gezonder voelen, maar tegelijkertijd ook steeds hogere kosten voor gezondheidszorg alsmede lange wachttijden; hoe rijmt dat?

Proefschrift dr. Verstraeten

Een van de bevindingen van de dissertatie is dat sinds midden jaren negentig de levensverwachting op Curaçao en Aruba afneemt. Curaçao gaat van plaats twee naar zes en Aruba van plaats drie naar negen uit een groep van 21 Caribische landen, terwijl de uitgaven voor gezondheidszorg toenemen. Kennelijk leiden hogere uitgaven voor gezondheidszorg niet automatisch tot betere kwaliteit en hogere levensverwachting.

Het proefschrift van dr. Verstraeten levert ook een aantal andere interessante waarnemingen en conclusies op.

- De gezondheidstoestand van de Nederlands-Caribische bevolking op de eilanden Aruba en Curaçao is ongunstiger dan in Nederland en dan in andere politiek geaffilierte Caribische staten. Zo sterven mensen op Aruba en Curaçao vaker dan in Nederland, Guadeloupe en Martinique aan oorzaken die vermijdbaar zijn door tijdige en effectieve gezondheidszorg, en/of interventies op het gebied van volksgezondheid en preventie. Dit suggereert dat een belangrijke oorzaak van de ongunstigere sterftecijfers in de Nederlands-Caribische eilanden is, dat de lokale overheden tot dusver niet optimaal hebben geïnvesteerd in de gezondheidsbehoeften van hun bevolking. Het is daarom waarschijnlijk dat de gezondheidsuitkomsten in de Nederlands-Caribische eilanden kunnen verbeteren met gerichte acties die de toegang en kwaliteit van de gezondheidszorg verbeteren en de uitvoering van *best practice* beleidsmaatregelen stimuleren.

- Er is sprake van een positief effect, van een sterke politieke band met een westers land, op de volksgezondheid in Caribische staten en, daarmee samenhangend, betere prestaties in het gezondheidsbeleid.

- De levensverwachting in de huidige soevereine staten was tijdens de koloniale periode al ongunstiger dan in de huidige geaffilierte staten. Dekolonisatie viel samen met een vermindering van de groei in levensverwachting en de kloof in levensverwachting tussen huidige soevereine en geaffilierte staten tot op de dag van vandaag blijft toenemen.

- De verschillen van de trends in levensverwachting van de Caribische gebieden die politiek verbonden zijn met Frankrijk, het VK, de VS en Nederland weerspiegelen de wijze waarop deze gebieden worden bestuurd. De trends in levensverwachting zijn gunstiger in gebieden met weinig politieke autonomie, Martinique, Guadeloupe en de Britse eilanden, dan in gebieden met meer politieke autonomie, Puerto Rico, de Amerikaanse Maagdeneilanden, Aruba en Curaçao.

- Lokale overheden in Caribische gebieden waar gezondheids(zorg)organisaties samenwerken met hun overeenkomstige organisaties in het land van de westerse bestuurder zijn succesvoller in het verbeteren en beschermen van de gezondheid van hun bevolking. Martinique en Guadeloupe hadden bijvoorbeeld vaker *best practice* gezondheidsmaatregelen geïmplementeerd, waarschijnlijk doordat gebieden met minder politieke autonomie meer menselijk kapitaal, financiële middelen, investeringen en technologieën tot hun beschikking hebben om gezondheidsproblemen te identificeren en aan te pakken, maar ook doordat zij effectievere bureaucratieën hebben om plannen tot uitvoering te brengen.

- De halfslachtige politieke situatie tussen de Nederlands-Caribische eilanden en Nederland, waarin discussies over politieke autonomie en financiële beheersbaarheid van de eilanden in de afgelopen decennia overheersten, heeft bijgedragen aan de huidige gezondheidssituatie in de Nederlandse Cariben. Hoewel dit kan betekenen dat besprekingen over het constitutionele karakter van het Koninkrijk der Nederlanden en de bevoegdheden van de Rijksmisterraad nodig zijn, impliceren de resultaten van deze studie vooral dat een groter bewustzijn van de toenemende gezondheidsachterstand ten opzichte van Nederland en van andere politiek geaffilierte Caribische staten nodig is, alsook een vastberadenheid om deze gezondheidsachterstanden aan te pakken.

Samenvatting

De hoge uitgaven gezondheidszorg corresponderen niet met de subjectieve trend dat mensen zich steeds gezonder voelen (volgens Census 90 procent). (Politieke) autonomie leidt tot kortere levensverwachting, volgens de dissertatie van dr. Verstraeten. Het toepassen van *best practices* leidt tot betere gezondheidszorg. Zou het voor de samenleving beter zijn om gezondheidszorg een Koninkrijkstaak te maken, net als defensie en buitenlandse betrekkingen?

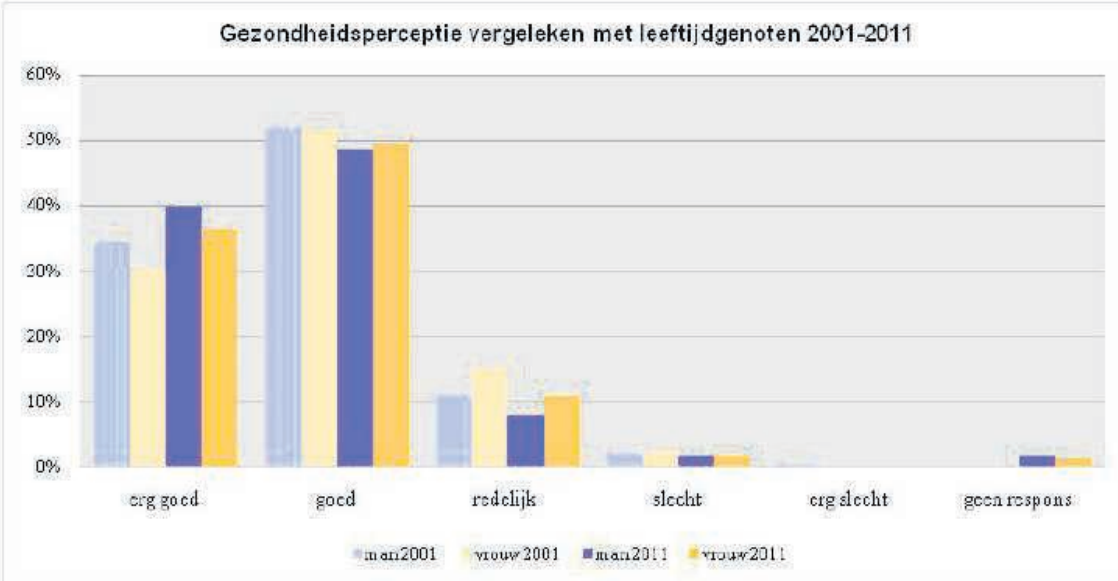
Cijfers/data:

Indicator	2012	2013	2014	2015	2016
Health expenditure (M \$PPP)	573.4	551.7	573.0	560.1	572.8
Health expenditure per capita	3788	3611	3700	3568	3602
Health expenditure (% GDP)	13.2	12.7	13.1	12.8	13.2

Source: VIC, Report Health Indicators in Curacao 2018

Uitgaven gezondheidszorg in % BBP		
Land	jaar	Uitgaven %
Antigua	2017	4.5
Bahamas	2017	5.8
Barbados	2017	6.8
Cuba	2017	11.7
CURACAO	2016	13.2
Dominica	2017	5.9
Grenada	2017	4.8
Haiti	2017	8.1
Jamaica	2017	6.0
St Kitts	2017	4.6
St Vincent	2017	4.3
St Lucia	2017	4.6
Trinidad	2017	7.0
Netherlands	2017	10.1
USA	2017	17.6
WERELD	2017	9.9

Bron: Wereldbank publicaties

Street Colors Bonaire ontvangt eerste kunstenaar

KRALENDIJK — In samenwerking met Rewriters Rotterdam organiseert Fundashon Plataforma Kultural het project Street Colors Bonaire. De bedoeling is verschillende workshops en lessen in street art aan te bieden aan de jeugd op het eiland. Deze lessen worden gegeven door een ervaren kunstenaar. In dit geval is illustrator en street artist Dodici afgereisd naar Bonaire om zijn kennis ook daar te verspreiden.

Dodici groeide op in Rome en woont sinds een paar jaar in Rotterdam. Daar werkt hij aan vele succesvolle street art-projecten. Hij beschrijft zijn stijl als ‘minimaal’ en gebruikt vooral zwart en wit bij het tekenen van zijn karakters. Dodici landde op 25 oktober op Bonaire om daar zijn *knowhow* te delen en de jongeren van het eiland te begeleiden in het maken van

kunst. Zijn activiteiten bestaan onder meer uit muurschilderingen, workshops op verschillende scholen, een samenwerking met Stichting Project en een masterclass.

Het belangrijkste aan het lesgeven over kunst vindt hij om de leerling ‘bepaalde vaardigheden te leren, hun vragen te beantwoorden én vooral om hen vrij te laten’. “Het is zó belangrijk om de leerling nooit te limiteren in

creativiteit...Ik zou nooit zeggen tegen iemand wat voor kleuren, details of stijl hij moet gebruiken.” Naast het lesgeven hoopt hij op Bonaire zijn stempel achter te laten in de vorm van een ‘toffe muurschildering’ in zijn eigen stijl. Het project zou eigenlijk in maart al beginnen maar vanwege het coronavirus was het uitgesteld tot oktober. Dodici, Rewriters010 en Street Colors Bonaire zijn te volgen op Instagram.

Foto: Marlene Kiers & JSCW

VVRP-minister Zita Jesus-Leito in update:

‘Onderzoeken incident ‘CIMC Gretha’ schade koraalrif Boca Samí lopen nog’

WILLEMSTAD — De onderzoeken van Meteo en de havenmeester naar het incident met het in Boca Samí aangemeerde platform ‘CIMC Gretha’ en de ontstane koraalschade bij het vissersdorpje, eind september vorig jaar, zijn nog niet geheel afgerond. Aldus VVRP- en GMN-minister Zita Jesus-Leito (PAR) in een update, waarin zij omtrent de aansprakelijkheidskwestie toelicht dat nadere onderzoeken een juridisch traject betreffen om zodoende de vervolgstappen van de overheid te bepalen. Ze verwacht het onderzoek eind deze maand te kunnen afronden.

Deze update van de minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP) en Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN), volgt op een eerdere bevestiging van havenmeester Marlon Laroche tegenover de *Amigoe*, dat de Haven Veiligheidsinspectie (HVI) – die onder de havenmeester ressorteert – bezig was met een onderzoek.

Zoals uitvoerig door deze krant belicht, sloeg ‘Dive Wederfoort’-duikschoolleigenaar Patrick Geerts eind september vorig jaar alarm toen hij de vernieling van het rif bij het vissersdorpje had waargenomen na een storm. Hij bracht de massale koraalvernietiging onder de aandacht. De lokale scheepvaartagent van het daar aangemeerde olieplatform ‘CIMC Gretha’ verklaarde hierover toen: ‘force majeure’. De ‘plotseling opgestoken storm zorgde voor een complete verrassing’.

Carmabi
Op verzoek van het GMN-ministerie, heeft Carmabi een rapport uitgebracht van de omvang van de schade, die visueel in kaart werd gebracht met een 3D-film. Zo bleek dat het totaalgebied waarbinnen de koraalpopulaties zowel directe als indirecte schade hebben opgelopen, een oppervlak van 2500 vierkante meter bestrijkt. Ook is de krater, met een complete verwoesting van het rif van 15 bij 15 meter en 7 meter diep, in beeld gebracht. Het rif is op deze locatie verdwenen, waarbij de

krater gevuld is met koraalpuin. Door het rollende puin zijn ook de koraalpopulaties tot op een diepte van 50 meter indirect beschadigd. Met de visualisatiemethode, ontwikkeld door het ‘Scripps Institution of Oceanography’ van de San Diego State University, waar Carmabi een goede samenwerking mee heeft, werd met de 3D-film de vernietiging overzichtelijk uitgebeeld. Carmabi eerder over hun rapportage: “We hopen een beter perspectief te bieden op hoe het rif er daadwerkelijk uitziet na het voorval, nadat het door het platform werd geraakt.”

Aansprakelijkheid
Reeds vlak na het incident kondigde de toenmalige GMN-minister Suzy Camelia-Römer (PIN) aan, over een mogelijke aansprakelijkheidsstelling in overleg te zullen treden met collega-ministers van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP) en van Economische Ontwikkeling (MEO). Laatstgenoemde ministeries zijn de vergunningverstrekende instanties ten aanzien van het aanmeren van vaartuigen. “Om zodoende op ambtelijk niveau afstemming te zoeken om vanuit de regering een standpunt in te nemen ten aanzien van een mogelijke aansprakelijkheidsstelling”, aldus de verklaring van Camelia-Römer meermaals tegenover deze krant.

Vragen
De schade aan het rif deed de MFK-parlementariër Jacinta Constanca en MAN-

Statenlid Wimbert Hato – beiden bewoners van het vissersdorpje Boca Samí – de krachten bundelen. Beiden bezochten Carmabi om meer informatie hierover te verkrijgen en kondigden tevens aan om gezamenlijk een reeks vragen te zullen stellen. De schuldvraag en tevens aansprakelijkheidsstelling van de eigenaren van het platform kwam vervolgens, vorig jaar tijdens de behandeling van de conceptbegroting 2020, meermaals in het parlement aan bod.

Nederland
Behalve dat het incident hier tot Statenvragen heeft geleid, werden naar aanleiding van de aangerichte ravage ook in Nederland vragen gesteld. Zo beantwoordde de minister Raymond Knops van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties begin dit jaar de vragen van de VVD-Tweede Kamerleden Remco Dijkstra en André Bosman. Dit door te stellen dat de Nederlandse regering de beschadiging van het koraal bij Boca Samí betreurt. Toezicht en handhaving is de verantwoordelijkheid van de Curaçaose regering, aldus Knops toen in zijn beantwoording van de vragen.

Een recente publicatie in Nederland van Follow the Money – een journalistieke beweging die zegt als doel te hebben ‘waarheidsvinding in dienst van de samenleving’ –, geschreven door Pepijn Keppel, brengt het incident wederom uitvoerig onder de aandacht. Het verhaal met de titel ‘Olieplatform verbrijzelt koraalrif op Curaçao – en daarna werd het stil’, maakt er onder meer melding van dat Geerts nu een aangifte overweegt. Desgevraagd bevestigt de duikschoolleigenaar vanochtend tegenover deze krant: “Ja, ik ben nu bezig met het winnen van juridisch advies met als doel aangifte bij het Openbaar Ministerie (OM).”

GroenLinks wil grotere rol jongeren bij aanpak coronacrisis

DEN HAAG — GroenLinks wil meer inspraak van jongeren bij keuzes die verband houden met de coronacrisis op Bonaire, Sint Eustatius en Saba. GroenLinks-Tweede Kamerlid Nevin Özötok vraagt premier Mark Rutte en staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Raymond Knops hoe zij de jongeren op dit moment betrekken bij de aanpak van de crisis.

Özötok verwijst naar de onlinepetitie van het Bonaire Innovation and Technology Lab, een organisatie van bezorgde jongeren. Ze streven naar een betere toekomst met duurzame verbeteringen op sociaal-economisch gebied. Volgens de initiatiefnemers houden de bestuurders in Den Haag bij het be-

palen van beleid geen rekening met de lokale omstandigheden en de bevolking in Caribisch Nederland. Ze vragen de Nederlandse regering om de participatie van jongeren te stimuleren en hun organisatie als jongerendenktank te erkennen. Ook willen ze een gesprek met premier Rutte, staats-

secretaris Knops en staatssecretaris Mona Keijzer van Economische Zaken en Klimaat. De petitie met hun verzoek is sinds 14 oktober bijna 300 keer ondertekend. Özötok vraagt of Rutte en Knops het belangrijk vinden dat jongeren inspraak hebben op besluiten die ook betrekking op hen hebben. Ze vraagt of beide bewindslieden al contact hebben gehad met jongeren in Caribisch Nederland. “Bent u bereid om het gesprek aan te gaan met jongeren in Caribisch Nederland. Zo ja, hoe gaat u dit precies vormgeven”, aldus Özötok.

Surinaamse minister nam harde schijf mee op vlucht

PARAMARIBO — De voortvluchtige Surinaamse oud-minister van Financiën Gillmore Hoefdraad heeft op zijn vlucht uit Suriname computers meegenomen met voor hem belangrijke data, zo is naar voren gekomen tijdens de voorbereidingen van het herstelplan voor de Surinaamse economie. Dat heeft een adviseur van president Chan Santokhi gisteren bevestigd aan het ANP.

Voor de adviseur en zijn collega’s van het ministerie van Financiën is het inmiddels duidelijk dat Hoefdraad informatie heeft meegenomen waarvan de oud-minister niet wil dat die bekend wordt. Het zou volgens Santokhi’s adviseur gaan om gegevens over de vele leningen en andere deals die Hoefdraad namens Suriname de afgelopen jaren heeft gesloten. Het vermoeden bestaat dat de ex-minister er zelf ook van geprofiteerd heeft. “Als je niets te

verbergen hebt dan draag je netjes over en dan doe je dit niet, want je bent minister namens de bevolking”, aldus de adviseur. Er was al langere tijd een sterk vermoeden dat niet alle transacties die Hoefdraad de afgelopen jaren heeft gedaan, door de beugel konden. Daarom heeft de Surinaamse politie in augustus al een opsporingsbevel voor de ex-bewindsman uitgevaardigd. Volgens de Surinaamse procureur-generaal zou Hoef-

draad verschillende wetten hebben overtreden, waaronder de Anti-corruptiewet, de Bankwet en de wet die witwassen verbiedt.

Volgens de presidentiële adviseur is het voor de mensen die zich bezighouden met het schrijven van het herstelplan voor Suriname erg lastig werken omdat lang niet alle data beschikbaar zijn. Ook waren maar enkele naaste medewerkers van Hoefdraad van alles op de hoogte. Ook zij zijn het land uit gevlucht en hebben belangrijke informatie meegenomen. “Het is niet zo dat we ons werk niet kunnen doen, maar het kost wel heel veel meer tijd om de puzzel te leggen”, aldus de adviseur van Santokhi.

100e lid Bonhata

Harbour Village ontvangt Virus Aware Seal

Namens Bonhata feliciteert Veroesjka de Windt Harbour Village Bonaire met het 100e lidmaatschap bij de organisatie en met hun Virus Aware Seal.

is opgericht door een Spaans-Venezolaans echtpaar na een zeiltocht om de wereld.

Op dit moment wordt het resort gerund door Andres Fernin die er al ruim dertig jaar werkzaam is als financial controller en vervult momenteel

ook de functie van interim-general manager. Hij wordt bijgestaan door zijn rechterhand Isabael Cristina Fernandez. Samen hebben ze hard gewerkt om het gehele resort Covid-19 verantwoord te maken. Ze zijn het eerste resort op Bonaire met een Virus

Aware Seal. Dit zegel toont aan dat een bedrijf effectieve maatregelen heeft genomen tegen virusoverdracht en dat ze alle vereiste gezondheids- en veiligheidsmaatregelen hebben genomen om besmetting zoveel mogelijk te voorkomen.

Bonaire

In het kort

Skimming

Bij de politie op Bonaire werd op 13 oktober aangifte gedaan van skimming. Skimming is wanneer de betaalgegevens van een betaalpas door derden gekopieerd en vervolgens gebruikt worden.

De afdeling opsporing van het Korps Politie Caribisch Nederland verricht samen met de betreffende bank onderzoek naar deze zaak.

Aanhoudingen

Een man met initialen M.R.C. (54) werd zondag omstreeks 02.00 uur aangehouden aan de Kaya C.E.B. Hellmund, wegens het weigeren te voldoen aan de identificatieplicht. Zondagochtend werd een man met initialen S.V.S.S. (17), aan de Kaya Seminole aangehouden wegens vernieling en mishandeling.

Van pier gevallen

De politiecentrale kreeg zondagochtend vroeg de melding dat er een man van de Zoutpier aan de zuidkant was gevallen. Bij aankomst van de politie en de ambulance bleek dat de man op een afgesloten deel van de pier was gevallen. Hierdoor moest de brandweer ter plekke komen om de nodige assistentie te verlenen. Het slachtoffer was ernstig

gewond en werd met de ambulance naar het ziekenhuis gebracht voor medische behandeling.

Politie bekogeld

Bij een bar aan de Kaya dr. J.G. Hernandez werd zondag omstreeks 18.15 uur door een dienstdoende patrouille een samenscholing van mensen geconstateerd. Op het moment dat de politie de aanwezigen hierop wilde attenderen, stond er een vechtpartij. De menigte keerde zich tegen de politie en bekogelde de agenten met biervlessen. De agenten zagen zich genoodzaakt een waarschuwingsschot te lossen. De mannen met initialen C.G.C (38) en L.J.M (36), werden aangehouden. De bar werd wegens overtreding van de noodverordening gesloten.

Controle

Afgelopen weekeinde werden op diverse locaties verschillende voertuigen staande gehouden en gecontroleerd. Er werden processen-verbaal uitgeschreven voor onder andere het rijden zonder helm en het rijden zonder rijbewijs. Er werd ook een man met initialen W.W.P. (22) aangehouden voor het rijden onder invloed. Hij had geen rijbewijs en de auto had ook geen achter-kentekenplaat. Een auto werd naar het politiebureau gebracht omdat de bestuurder een fles bier bij zich had.

Euro

Vlak

AMSTERDAM — De Europe-se aandelenbeurzen verloren vandaag opnieuw terrein. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur vrijwel vlak op 546,02 punten. De MidKap zakte 1,4 procent tot 794,15 punten. De beurzen in Parijs, Londen en Frankfurt verloren tot 1 procent. Vastgoedconcern Unibail-Rodamco-Westfield was de grootste daler bij de Amsterdamse hoofdfondsen met een verlies van 4 procent. Uitzender Randstad volgde met een min van 3,3 procent. Volgens cijfers van brancheorganisatie ABU blijft de vraag naar uitzendkrachten dalen vanwege de coronacrisis. Koplopers waren techinvesteerder Prosus en ABN AMRO met winsten van 1,9 en 1,3 procent. In de MidKap sloot beursintermediair Flow Traders de rij met een min van 3,9 procent na een adviesverlaging door UBS. De euro was 1,1808 dollar waard, tegenover 1,1818 dollar een dag eerder. De prijs van een vat Amerikaanse olie steeg 1,1 procent tot 38,99 dollar. Brentolie kostte 1,1 procent meer op 40,91 dollar per vat.

Tokio

Iets lager

TOKIO — De Japanse aandelenbeurs is vandaag een fractie lager gesloten. De toonaangevende Nikkei in Tokio eindigde uiteindelijk nipt lager op 23.485,80 punten. Canon kreeg er ruim 8 procent bij. Het Japanse technologieconcern verhoogde zijn winstverwachting voor het huidige boekjaar na beter dan verwachte kwartaalcijfers. Japan Airlines zakte 4,3 procent. Volgens zakenkrant *Nikkei* zal de Japanse luchtvaartmaatschappij in het lopende boekjaar een recordverlies lijden. Ook heeft het bedrijf meer geld nodig om de coronacrisis door te komen. In Hongkong, waar beleggers terugkeerden na een lang weekeinde, leed de Hang Seng-index een tussentijds verlies van 0,7 procent. De Britse bank HSBC, die ook een notering heeft in Hongkong, klom 4 procent dankzij beter dan verwachte derde kwartaalcijfers. De hoofdindex in Shanghai won 0,1 procent, na een stijging van 10,1 procent van de winst van de Chinese industriële bedrijven in september. De Kospi in Seooul verloor 0,8 procent en de Australische All Ordinaries in Sydney zakte 1,7 procent.

Wall Street

Kleine uitslagen

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag met kleine uitslagen geopend, na de forse koersverliezen een dag eerder. De Dow-Jonesindex noteerde kort na aanvang 0,1 procent in de min op 27.664 punten. De brede S&P 500 won 0,1 procent tot 3402,77 punten en de technologiegraadmeter Nasdaq steeg 0,4 procent tot 11.408 punten. Chipproducent Advanced Micro Devices (AMD) neemt zijn branchegenoot Xilinx over in een deal ter waarde van 35 miljard dollar die geheel in aandelen wordt afgerond. Geruchten over een overname deden recent al de ronde. De deal geeft AMD meer armslag om de concurrentie met Intel aan te gaan op het gebied van chips voor datacenters. Het aandeel Xilinx sprong ruim 11 procent omhoog en AMD daalde 2,6 procent. De kwartaalcijfers van motorfietsenbouwer Harley-Davidson waren veel beter dan verwacht en dat werd beloond met een stijging van 15 procent. Verzekeraar American International Group (AIG) werd 4,2 procent hoger gezet.

Kabinet trekt half miljard extra uit voor coronasteun bedrijven

DEN HAAG — Het Nederlandse kabinet trekt in totaal een half miljard euro extra uit voor steun aan door de coronacrisis getroffen bedrijven. Er komt een aantal nieuwe regelingen bij, met name voor de horeca en de evenementenbranche.

Voor eet- en drinkgelegenheden komt 40 miljoen euro beschikbaar, bovenop de al bestaande regelingen waarvan zij gebruik kunnen maken. Dat geld is bedoeld ter compensatie van de voorraden die zij niet meer kunnen

gebruiken, en de kosten die zij tevergeefs hebben gemaakt om ‘coronaproof’ open te kunnen blijven.

Nog eens 40 miljoen euro is extra beschikbaar voor theaterproducenten die zonder

subsidie draaien. Voor toeleveranciers van evenementen, zoals muziekfestivals en kermissen, ligt een eenmalige vergoeding klaar waar in totaal 11 miljoen euro mee gemoeid is. Naar de sport gaat 60 miljoen euro extra.

Het kabinet stelt de al bestaande tegemoetkoming in de vaste lasten (TVL) open voor alle ondernemers die kampen met groot omzetver-

lies. Tot dusver gold die regeling alleen voor sectoren die direct geraakt werden door de coronamaatregelen. Voor de verbreding is 140 miljoen euro opzij gezet.

Het kabinet trekt daarnaast nog eens 150 miljoen euro uit voor steun aan gemeenten die hun inkomsten drastisch hebben zien dalen. Daarvoor was eerder al 100 miljoen euro gereserveerd.

‘Republikeinse topdonor wil deel casino-imperium verkopen’

The Venetian verrees in 1999 op de plek van het voormalige Sands. 8 jaar later werd het Palazzo ernaast gebouwd.

LAS VEGAS — Casinomagnaat en topdonor van de Republikeinse partij Sheldon Adelson wil zijn casino’s in Las Vegas in de etalage zetten. Volgens persbureau Bloomberg heeft Adelsons bedrijf Las Vegas Sands een adviseur in de arm genomen om een aantal eigendommen in de gokhoofdstad van de wereld te verkopen. Met de verkoop zou de 87-jarige Adelson minstens 6 miljard dollar willen verdienen.

Volgens de bron van Bloomberg, een ingewijde die niet bij naam genoemd wil worden, vallen onder meer het Sands Expo Convention Center, The Venetian Resort Las Vegas en The Palazzo onder de eigendommen die Adelson van de hand wil doen. Als zijn bedrijf de eigendommen in Las Vegas verkoopt, wordt het casinoportfolio beperkt tot Macau en Singapore. De verkoop, die verre van zeker is, komt in zware tijden voor de woestijnstad die vorige eeuw razendsnel uitgroeide tot het extravagante Mekka van de entertainmentindustrie. Las Vegas ontving als

gevolg van de coronapandemie 55 procent minder bezoekers dit jaar en de casino’s aan de Las Vegas Strip verdienden in augustus 45 procent minder. Tot consumenten weer meer durven te reizen en uit te geven, ziet het bedrijfsbestuur dan ook weinig kansen in Las Vegas.

Met de opbrengst van een eventuele verkoop zou Adelson kunnen gaan investeren in het afmaken van overzeese projecten of zou hij nieuwe resorts kunnen openen. Naar verluidt heeft Adelson zijn zinnen gezet op een casino in New York. Een woordvoerder

van Las Vegas Sands zegt dat het bedrijf wel van plan is zijn hoofdkantoor in ‘Sin City’ te behouden. Reden daarvoor zou zijn dat de staat Nevada geen inkomstenbelasting heft.

The Venetian, een van de casino’s die Adelson zou willen verkopen, is het eerste resort dat de magnaat liet bouwen. Het verrees op de plek van het voormalige Sands Hotel and Casino, waar onder anderen zangers Frank Sinatra en Dean Martin dikwijls optraden. The Venetian, dat 1,5 miljard dollar kostte, was ten tijde van de opening in 1999 een van de duurste hotels ter wereld. Acht jaar later liet Adelson voor 1,8 miljard dollar The Palazzo ernaast bouwen, ook een resort met casino. Volgens Jan Jones Blackhurst,

voormalig burgemeester van Las Vegas en bestuurslid bij een van de concurrenten van Las Vegas Sands, zou een bod conform de vraagprijs een belangrijk signaal zijn dat investeerders nog altijd interesse hebben in Las Vegas. “Ik kan me Las Vegas niet voorstellen zonder Sheldon”, aldus Blackhurst.

Adelson geldt behalve als casino-magnaat, ook als media-ondernemer en een van de belangrijkste donoren van Republikeinse presidentskandidaten. Daarnaast houden hij en zijn echtgenote Miriam (74), beiden joods, zich veel bezig met de Israëlische politiek. Adelsons vermogen werd in september door zakenblad *Forbes* geschat op 33,5 miljard dollar.

Fitch somberder over financiële situatie Suriname

PARAMARIBO — De kredietwaardigheid van Suriname moet weer worden verlaagd. Tot die conclusie is kredietbeoordelaar Fitch gekomen omdat de nieuwe Surinaamse regering er niet in slaagt om aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Fitch verlaagt de waardering van Suriname van ‘CC’ naar ‘C’. Vorige week werd al duidelijk dat Suriname niet aan een maandelijks rentebetaling voor een lening kan voldoen. Er moet eigenlijk rond de 25 miljoen dollar worden afgerekend, maar de staat heeft volgens de Surinaamse voorlichtingsdienst niet genoeg geld in kas.

In juli gaf Fitch Suriname al korte tijd het oordeel ‘RD’, oftewel ‘Restricted Default’. Toen leek het Zuid-Amerikaanse land even op de rand

van faillissement te balanceren. Enkele dagen later zag de financiële situatie er alweer wat beter uit en kwam de ratingfirma met een opwaartse bijstelling tot ‘CC’. De financiële problemen van Suriname worden mede veroorzaakt doordat de vorige regering van Desi Bouterse een groot deel van de overheidsinkomsten in onderpand heeft gegeven aan crediteuren. Ook verslechterde de financiële situatie van het land door de coronacrisis.

De nieuwe regering van president Chan Santokhi heeft al laten weten in overleg te gaan met schuldeisers om een uitweg te vinden. Ook wordt met het Internationaal Monetair Fonds (IMF) en andere internationale organisaties gewerkt aan een duurzame oplossing van de schuldenproblematiek van het land.

President-commissaris SAP koopt veel aandelen na koersval

WALLDORF — De president-commissaris en medeoprichter van de Duitse softwaregigant SAP, Hasso Plattner, heeft voor bijna 250 miljoen euro aan aandelen van het bedrijf gekocht, na de dramatische koersval van SAP gisteren door een omzet- en winstalarm.

Het aandeel SAP kelderde gisteren op de beurs van Frankfurt bijna 22 procent, het grootste dagverlies in jaren. Daardoor ging meer dan 30 miljard euro aan beurswaarde van SAP in rook op. De producent van bedrijfssoftware stelde zijn

prognoses voor dit jaar neerwaarts bij omdat het herstel van de coronacrisis zwakker verloopt dan eerder gedacht. De multimiliardair Plattner is de grootste individuele aandeelhouder van SAP, vóór medeoprichter Dietmar Hopp. Naast Plattner kochten ook SAP-topman Christian Klein en financieel directeur Luka Mucic gisteren aandelen in het bedrijf. Die aankopen waren wel veel kleiner. SAP wist vandaag iets te herstellen van de scherpe daling een dag eerder, met een plus van meer dan 2 procent.

Economie Zuid-Korea komt uit coronarecessie

SEOUL — De economie van Zuid-Korea is in het derde kwartaal uit een recessie gekomen die werd veroorzaakt door de coronacrisis. Daarbij profiteerde het Aziatische land vooral van een sterke export van bijvoorbeeld technologische apparatuur en chips.

De Zuid-Koreaanse economie, de op drie na grootste van Azië, groeide met 1,9 procent ten opzichte van de voorgaande periode. Dat is de sterkste groei op kwartaalbasis in tien jaar. In het eerste en tweede kwartaal van dit jaar kromp de economie juist omdat het land werd geraakt door de crisis en de zwakkere buitenland-

se handel. Maar nu trekt de export van Zuid-Korea weer duidelijk aan, met name naar China.

Vergeleken met een jaar eerder daalde het bruto binnenlands product (bbp) van Zuid-Korea economie nog wel, met 1,3 procent. Economen verwachten dat over heel 2020 er nog een lichte krimp te zien zal zijn voor de Zuid-Koreaanse economie. Kenners zeggen dat de Zuid-Koreaanse overheid erg effectief is geweest bij de aanpak van de virusuitbraak door strenge quarantaine-maatregelen te nemen, wat eveneens helpt met het economisch herstel. Ook kwam de overheid met veel stimuleringsmaatregelen.

Is studeren in Nederland jouw doel?
Lees de Amigoe Aruba om je taalvaardigheid te verbreden!

www.amigoe.com

582-4333

NEW YORK				AMSTERDAM			
		27-Oct				27-Oct	
DOW JONES	27.533.87	-0,55%	AEX	544.79	-0,21%		
S&P 500 INDEX	3.393.27	-0,23%	ARCELMITTAL	11.82	-5,04%		
NASDAQ	11.409.98	0,45%	AEGON NV	2.44	-1,89%		
AMAZON.COM INC	3.241.85	1,09%	KONINKLIJKE AHOL	23.97	-1,24%		
APPLE INC	116.34	1,12%	AKZO NOBEL	84.40	0,19%		
BAIDU INC-SP ADR	134.06	0,83%	ASML HOLDING NV	310.80	0,48%		
BERKSHIRE HATH-B	206.99	-0,72%	DSM (KONIN)	139.80	0,61%		
BOEING CO/THE	157.40	-2,13%	HAL TRUST	111.60	0,18%		
CITIGROUP INC	42.30	-2,22%	HEINEKEN NV	79.92	-1,21%		
COCA-COLA CO	49.81	0,02%	ING GROEP NV	6.16	-4,58%		
COSTCO WHOLESALE	371.91	0,32%	KPN (KONIN) NV	2.39	-0,42%		
WALT DISNEY CO	123.59	-0,38%	KONINKLIJKE PHIL	41.56	0,75%		
3D SYSTEMS CORP	6.42	0,55%	RANDSTAD NV	44.94	-4,48%		
EBAY INC	53.18	-0,30%	ROYAL DUTCH SHA	10.29	-2,37%		
FACEBOOK INC-A	281.37	1,54%	TOMTOM NV	5.93	-0,25%		
GENERAL ELECTRIC	7.18	-2,71%	TOTAL SE	26.02	-0,25%		
ALPHABET INC-A	1.586.00	0,11%	UNILEVER NV	50.86	0,51%		
HP INC	18.05	-1,10%	W.P. STEWART HOL	634.02	-2,26%		
HOME DEPOT INC	277.65	0,58%	SCOTIA FUNDS		26-Oct		
INTEL CORP	45.67	-2,25%	MONEY MARKET	13.5975	0,00%		
JOHNSON&JOHNSON	143.42	-0,38%	US DOLLAR BOND	2.9961	0,05%		
MICROSOFT CORP	211.98	0,90%	GLOBAL EQUITY	3.0751	-1,63%		
PROCTER & GAMBLE	142.45	0,81%	US EQUITY	17.7348	-1,67%		
ROYAL DUTCH-ADR	24.29	-2,17%	CANADIAN EQUITY	2.6672	-1,91%		
STARBUCKS CORP	89.64	-0,03%	FUNDS		26-Oct		
TWITTER INC	50.45	2,98%	BSF DEFENSIVE	120.30	0,02%		
WALMART INC	142.68	0,37%	BSF CONSERVATIVE	109.25	-0,30%		
EXCHANGE TRADED FUND		27-Oct	BSF MODERATE	134.03	-0,61%		
ALERIAN MLP - AMLP	21.43	-2,28%	BSF AGGRESSIVE	150.19	-1,18%		
ISH GBL HY BD - GHY	48.37	-0,23%	BGF MULTI ASSET INC	9.70	-0,61%		
ISH IBIOXX HY BD - HYG	84.24	0,14%	BGF GBL ALLOCATION	66.16	-1,02%		
ISH SELECT DIV - DIVY	84.76	-1,41%	BGF USD CORE BOND	18.24	0,16%		
ISH MSCI EMKT - EEM	45.89	0,38%	BGF FIX INC GBL OP	15.26	0,07%		
ISH MSCI PAC - EPP	41.38	-0,89%	BGF USD HY YIELD BND	36.23	0,00%		
ISH RUSSELL - INVY	199.13	-0,25%	CURRENCIES		27-Oct		
ISH S&P 500 - SPY	58.43	0,14%	YEN/USD	104.4700	-0,37%		
ISH EUROPE - IEV	41.34	-1,12%	EUR/USD	1.1825	0,08%		
INVESCO QQQ TRUS	261.75	0,46%	CAN/USD	1.3172	-0,31%		
INVESCO DB COMMO	13.17	0,73%	GBP/USD	1.3059	0,28%		
SPDR S&P INT DIV-DWX	33.50	-0,71%	COMMODITIES		27-Oct		
SPDR S&P MID 400	356.62	-0,87%	OIL WTI	39.23	1,74%		
SPDR S&P 600 SMA	64.59	-0,75%	GOLD	1908.07	0,29%		
VANGUARD REIT - VNQ	78.61	-0,76%	SILVER	24.39	0,33%		
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	48.80	-0,12%	WHEAT	620.00	-2,02%		
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	— San Nicolaas—		— Mortuaries —	
Brandweer	911	Ambulance	584-5050	Ad Patres	584-2299
Politie O'stad	102	Centro Medico	524-8833	Aurora	588-6699
Politie San Nicolaas	104	BGD San Nicolaas	527-2782	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Politie St.Cruz	105	Serlimar	584-5080	Royal Funeral Home	582-0000
Politie Noord	107				
Telefon pa Hubentud	131	— Botica —		— Stichtingen —	
Tipline Politie	11141	4 Centro Medico	584-5794	Fundacion Anti-Droga Aruba	
Ziekenhuis	527-4000	Aloë	584-4606	(FADA)	583-2999
Dierenarts	585-0400	Central	585-1965	Fundacion Respetami	582-4433
Elmar centraal	523-7100	Dakota	588-7364	Zwanger? Fundacion	
Elmar storing	523-7147	Del Pueblo	582-1253	CIZKA	583-0331
WEB Aruba	525-4600	Eagle	640-8443 ext 101	Fundacion Diabetico	592-4321
SETAR	582-2116	Kibrahacha	583-4908	Arubano	566-5045
Taxi (TAS)	587-5900	Maria	6408443 ext 301	Twelve Step Meeting	
Taxi (ATT&T)	582-2010	Noord	6408443 ext 201	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Taxi (PTS)	588-0035	Oduber	582-1780	Fundacion Amor Pa	568-4739
Taxi (Diamond)	587-2300	Paradera	588-6638	Prohimo	564-8849
Kankerbestrijding	582-0412	San Lucas	584-5119	NA Acceptance Group	565-7500
Stichting SAMBA	582-0903	San Nicolaas	584-8186	Fundacion Centro	
		Santa Anna	586-8181	Ecologico Aruba	562-8984
—Oranjestad—		Santa Cruz	585-8028	Bureau Sostenemi Misbruik	
Ambulance	582-1234	Seroe Preto	6408443 ext 401	en mishandeling tegen	
BGD Oranjestad	527-2782	Trupiaal	583-8560	minderjarigen	588-1010
Veterinaire Kliniek	582-1720			Fundacion C.V.A. voorkomen	
Animal Shelter	582-1623			en zorg voor stroke	567-7004

Het weer

WOENSDAG 28 OKT 2020			
Gedeeltelijk bewolkt met kans op regen. Wind vanuit het Oost tussen 20 en 30 km/u.			
Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
32°	37°	20 km/u	25%
Zonsopgang	Zonsondergang	UV index	
06:33	18:15	10 v/d 10	
WOENSDAG			
Gedeeltelijk bewolkt met lichte onweersbuien. Wind vanuit het Oostnoordoost tussen 15 en 28 km/u.			
Min Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
28°	31°	15 km/u	40%
Maansopgang	Maansondergang		
16:41	04:59		

Huisartsen

Dienstdoende huisartsen Dinsdag 27 oktober 2020	
Huisarts nachtdienst - Oranjestad Huisartsenpost Hospitaal 527-4580	Dienstdoende apotheken Apotheek nachtdienst San Nicolaas Botica Seroe Preto 640-8443 Ext.401
Huisarts nachtdienst - San Nicolaas Centro Medico San Nicolaas Dr. Winterdaal	Apotheek nachtdienst Oranjestad Botica Kibrahacha 583-4908

Oplossing sudoku 27 oktober

9	1	8	4	2	5	3	6	7
4	7	2	6	3	9	5	8	1
6	5	3	7	1	8	2	4	9
8	9	5	3	6	4	7	1	2
2	6	1	8	5	7	9	3	4
3	4	7	2	9	1	8	5	6
7	3	6	1	8	2	4	9	5
1	2	9	5	4	3	6	7	8
5	8	4	9	7	6	1	2	3

BVN			
22:40	Nieuwsuur	opgenomen	
23:20	Weerbericht	09:00	Het A-Woord
	Amerika/Caribiën	09:45	Op1
23:25	Opsporing Verzocht	10:40	Nieuwsuur
	Internationaal BVN	11:20	Weerbericht
23:30	Rail Away		Amerika/Caribiën
23:50	Iedereen beroemd	11:25	Opsporing Verzocht
			Internationaal BVN
		11:30	Rail Away
		11:50	Iedereen beroemd
woensdag 28 oktober		12:00	VRT Journaal
00:00	VRT Journaal	12:35	Vandaag
00:35	Vandaag	13:25	Volle Zalen
01:25	Pretty & Single	14:00	NOS Journaal
02:05	BinnensteBuiten	14:15	BinnensteBuiten
02:30	NOS Journaal	14:40	Tijd voor MAX
02:45	Tijd voor MAX	15:25	Sesamstraat
03:30	Sesamstraat	15:40	Sesamstraat
03:45	NOS Jeugdjournaal		10 voor...
03:50	Het Klokhuis	15:50	NOS Jeugdjournaal
04:05	Beste Vrienden Quiz	15:55	Het Klokhuis
04:25	Blokken	16:10	De vloer op Jr
04:55	Thuis	16:30	Blokken
05:15	Dagelijkse Kost	16:55	Thuis
05:35	EenVandaag	17:20	EenVandaag
06:00	NOS Journaal: Persmoment	17:45	Dagelijkse Kost
	Coronacrisis	18:00	VRT Journaal
06:20	VRT Journaal	18:50	M
07:05	M	19:35	NOS Journaal
07:40	NOS Journaal	20:00	Weerbericht
08:05	Weerbericht		Europa/Afrika
	Europa/Afrika	20:05	Concert van hoop
08:10	Anita wordt	21:05	Durf te vragen

COLOFON

Uitgeverij: Amigoe Aruba N.V. Amigoe op School Topixs Aruba Production Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Topixs Aruba Production Raisa Montilla topixaruba@amigoe.com
Directie: Michael Voges mvgoes@amigoe.com Grecia Willems gwillems@amigoe.com	Administratie Amigoe Krant: Rushilene Lejuez adminaruba@amigoe.com
Redactie: Melissa Stamper (eind redacteur) Nadine Salas Ariën Rasmijn Bobby Spier Carina Weaver Jan Jager arubaredactie@amigoe.com	Administratie Abonnement: Zulaika Kelly abonementaruba@amigoe.com
Advertentie verkoop Amigoe Krant: Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com	Distributie en klachten over bezorging: Zulma Kock abonementaruba@amigoe.com
Amigoe op School: Rushilene Lejuez Lizayra Polak aosaruba@amigoe.com	Printer: Caribbean Speed Printers NV Aruba
	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm
	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190

Sweet Potato Salad

Recipe by Chef Vincent Pellegrini
info@chefvincentpellegrini.com

Prep: 30 min
Cook: 30 min
12 servings

INGREDIENTS

- 6 medium sweet potatoes, cubed
- 1 teaspoon olive oil
- 1/2 teaspoon salt
- 1/2 teaspoon pepper
- 3 tbsp of sugar
- 1 medium onion, thinly sliced
- 2/3 cup balsamic vinegar reductions
- 4 teaspoons paprika
- 3/4 teaspoon ground cumin, optional
- 6 green onions, chopped, optional
- Minced fresh cilantro, optional

INSTRUCTIONS

1. Cook in a pan with hot water the sweet potatoes until get tender but not too soft.
2. In a bow drizzle with olive oil and sprinkle with salt and pepper on top of the sweet potatoes.
3. Balsamic vinegar reduction: add 3 spoons of sugar, the balsamic and simmer until liquid is reduced by half, 5-8 minutes. Add paprika and, if desired, cumin; cook 1 minute longer.
4. Pour balsamic mixture over sweet potatoes, Toss to coat. Top with green onions and cilantro, if desired, minced fresh parsley; serve immediately.
5. Put in the fridge for 1 hour and serve.

Protesten in Italië om nieuwe maatregelen

ROME — Boze Italianen zijn op meerdere plaatsen de straat opgegaan om hun onvrede duidelijk te maken over nieuwe maatregelen tegen het coronavirus. Er waren gewelddadige protesten in steden als Turijn en Milaan.

In Milaan, de tweede stad van het land, verzamelden zich honderden mensen bij het hoofdkantoor van de regionale overheid. Betogers gooiden met stenen, vuurwerk en brandbommen. Demonstranten hebben ook vernielingen aangericht in het centrum van Turijn. Daar moesten onder meer

winkelruiten het ontgelden. De politie greep in en arresteerde zeker tien betogers in Turijn en twee in Milaan. Er is ook gedemonstreerd in Triëst en Napels.

De betogers zijn boos vanwege de aanscherping van het coronabeleid van de regering. Die kwam gisteren

met de strengste maatregelen sinds het einde van de landelijke lockdown. Horecazaken moeten om 18.00 uur sluiten en openbare gebouwen als zwembaden, bioscopen en theaters moeten voorlopig helemaal dicht.

Het aantal coronabesmettingen dat is vastgesteld in Italië, schoot de laatste weken flink omhoog. Het ging zondag voor het eerst om meer dan 20.000 nieuwe coronagevallen in een dag tijd.

Bloomberg spekt verkiezingscampagne Biden

NEW YORK — De Amerikaanse miljardair en voormalig burgemeester van New York Michael Bloomberg stopt nog meer geld in de campagne van de Democratische presidentskandidaat Joe Biden.

Bloomberg trekt 15 miljoen dollar extra uit voor de campagnes in Texas en Ohio in de laatste week voor de presidentsverkiezingen van 3 november, meldde *The New York Times*. In beide staten won Donald Trump in 2016 en ze kunnen cruciaal zijn voor de uitslag van de komende stembusgang. De miljardair heeft met veel geld zelf geprobeerd de Democratische presi-

dentskandidaat te worden, maar dat was voor hem een tegenvaller. Hij werd er onder meer van beschuldigd 'de verkiezingen te willen kopen'. Drie andere Democraten inclusief de uiteindelijke winnaar in de Democratische race passeerden hem.

Bloomberg heeft vervolgens gezegd mogelijk wel 84,5 miljoen euro over te hebben voor de campagne van Biden. Hij heeft al veel geld gespendeerd in Florida om Biden te helpen en volgens zijn medewerkers wordt er in de laatste dagen voor de verkiezingen extra geld tegenaan gegooid. Trump won in 2016 in Florida op het nippertje.

China eist bedrijfsinformatie van 6 Amerikaanse media

PEKING — Het Chinese ministerie van Buitenlandse Zaken geeft zes Amerikaanse mediabedrijven een week de tijd om een overzicht te geven van hun werkzaamheden in China. Daarmee reageren de Chinese autoriteiten op de beperkingen die zes Chinese mediabedrijven in de Verenigde Staten afgelopen woensdag opgelegd hebben gekregen.

De maatregelen gelden voor American Broadcasting Corporation (ABC), The Los Angeles Times, Newsweek, Feature Story News, The Bureau of National Affairs en Minnesota Public Radio. De Chinese

regering wil onder andere informatie ontvangen over het personeel en de financiën van de bedrijven.

De Amerikaanse regering besloot de zes Chinese mediabedrijven voortaan te behandelen als ambassades. Eerder deed Washington dat met negen andere Chinese media. Met deze maatregel worden de activiteiten van de media op Amerikaanse bodem beperkt. De betrokken media moeten het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken informeren over hun personeel en onroerend goed, vergelijkbaar met de regels voor ambassades en andere diplomatieke missies.

Gevechtstraining voor echtgenote Armeense premier

Anna Hakobian

JEREVAN — De echtgenote van de Armeense premier heeft zich gemeld voor een gevechtstraining. De 42-jarige Anna Hakobian schreef op Facebook dat ze met twaalf andere vrouwen deelneemt aan militaire oefeningen. “Over een paar dagen vertrekken we om te helpen bij het beschermen van onze grenzen.”

Armenië is verwikkeld in een conflict met buurland Azerbeidzjan over de betwiste regio Nagorno-Karabach. Dat gebied maakt vol-

Arrestatiebevel oud-president Morales ingetrokken

LA PAZ — Een gerechtelijk bevel voor de arrestatie van de Boliviaanse oud-president Evo Morales is door een rechter in het Zuid-Amerikaanse land weer geschrapt. Het socialistische voormalig staatshoofd, dat in ballingschap in Argentinië verblijft, kan weer terugkeren zonder vrees om te worden vastgezet.

Justitie in Bolivia vaardigde in december vorig jaar een arrestatiebevel tegen Morales uit. Hij werd door de interim-regering, die na zijn aftreden aan de macht kwam, beschuldigd van opruiing en terrorisme. Een onder-

zoek naar de klacht die tot het arrestatiebevel leidde is nog gaande, melden gerechtelijke functionarissen. Aanklagers willen Morales ontbieden zodat de voormalige leider van Bolivia zich kan verweren in de rechtszaal.

60.000 mensen in Californië geëvacueerd

IRVINE — Ongeveer 60.000 inwoners van de stad Irvine in Orange County, Californië, worden geëvacueerd vanwege een natuurbrand die gisteren is uitgebroken. In een paar uur tijd is al ruim 200 hectare grond in vlammen opgegaan, melden de plaatselijke autoriteiten volgens de *Los Angeles Times*. Ongeveer 500 brandweermannen bestrijden de brand vanuit de lucht en met blusteams op de grond.

Het vuur bedreigt delen van de stad Irvine, waar ongeveer 210.000 mensen wonen. Harde wind zorgt ervoor dat

de brand zich razendsnel kan verspreiden. Hoe het vuur is ontstaan, is nog onduidelijk. In veel delen van Californië geldt code rood vanwege groot brandgevaar door harde wind en extreme hitte. Op dit moment woeden er volgens de autoriteiten 22 branden in de staat die door ongeveer 4000 brandweermannen worden bestreden. Californië is dit jaar zwaar getroffen door natuurbranden waarbij zo'n 1,6 miljoen hectare natuur is verbrand en gebouwen in de as zijn gelegd. Er werd voor een recordbedrag van 229 miljoen dollar aan schade aangericht.

Onderzoek naar ‘incidenten’ met asielzoekers

BRUSSEL — De Europese grens- en kustwacht Frontex is een intern onderzoek begonnen naar beschuldigingen over pushbacks in Griekse wateren. Verschillende internationale media hebben bericht dat de Griekse kustwacht op gewelddadige wijze boten met asielzoekers zou wegsturen, waarbij Frontex niet zou hebben ingegrepen.

Volgens Frontex-directeur Fabrice Leggeri tolereert zijn organisatie geen enkele schending van fundamentele rechten van asiel-

zoekers en streeft Frontex ernaar de hoogste normen in ere te houden bij de grensbewaking. De Griekse autoriteiten zijn al een onderzoek begonnen naar de kwestie.

Frontex is al eerder in sprake gekomen bij grensbewakingsondersteuning in Griekenland, maar volgens Leggeri is er tot nu toe geen bewijs voor 'verdachte zaken'. Hij wijst erop dat de Frontex-patrouilles in de oostelijke Egeïsche Zee worden bemoeilijkt vanwege meningsverschillen tussen Griekenland en Turkije over hun zeegrenzen.

Doden bij bomaanslagen Afghanistan en Pakistan

PESHAWAR/KHOST — Bij bomaanslagen aan weerszijden van de Afghaans-Pakistaanse grens zijn tal van doden gevallen. Bij een aanslag met een autobom in de Afghaanse provincie Khost vielen minstens twee doden en 25 gewonden. Een bomaanslag op een Koranschool in de Pakistaanse stad Peshawar werd minstens zeven personen fataal, onder wie kinderen, aldus de autoriteiten.

Volgens een woordvoerder van het Afghaanse ministerie van Binnenlandse Zaken was een speciale eenheid van de politie het doelwit van de aanslag in Khost. Ondanks

een vredesdialogoog tussen de Afghaanse regering en de Taliban duurt het bloedvergieten er onverminderd voort. Bij een zelfmoordaanslag van terreurgroep Islamitische Staat in de hoofdstad Kabul werden zondag bovendien 24 scholieren omgebracht en raakten bijna 60 kinderen gewond.

Volgens Pakistaanse politiebronnen vond de bomaanslag op de Koranschool in Peshawar plaats terwijl kinderen les kregen. De bom was verborgen in een plastic zak, aldus de politie. Bij die aanslag vielen behalve de doden minstens zeventig gewonden, aldus een medewerker van een lokaal ziekenhuis.

Aantal coronapatiënten in ziekenhuizen stijgt verder

ROTTERDAM — Het aantal coronapatiënten in Nederlandse ziekenhuizen is in een dag met 109 toegenomen. Het totale aantal patiënten met Covid-19 bedraagt nu 2358, van wie er 529 dusdanig slecht aan toe zijn dat ze op de intensive care liggen. Dat is een stijging van 23 ten opzichte van maandag. Twee ic-patiënten liggen in Duitsland.

Het Landelijke Coördinatiecentrum Patiëntenspreiding (LCPS) meldde de laatste cijfers vandaag. Volgens het centrum zijn de laatste 24 uur dertig patiënten overgeplaatst van de ene regio naar de andere. Dat gebeurt

om de druk zoveel mogelijk over ziekenhuizen in het land te verspreiden. Van de patiënten die werden verplaatst, liggen er zes op de ic. Ook binnen regio's worden patiënten overgeplaatst, maar daarover rapporteert het landelijke centrum niet.

Mensen met Covid-19 vormen de meerderheid van alle patiënten die momenteel op de ic's liggen. Dat zijn er in totaal 985, inclusief de twee die vorige week naar het Duitse Münster zijn overgebracht. Ziekenhuizen breiden hun intensievezorgcapaciteit uit richting 1350. In noodgevallen kan dat aantal verder stijgen tot 1700.

Peuter schiet zichzelf dood op eigen verjaardagsfeest

PORTER — Een driejarig jongetje in de VS heeft zichzelf per ongeluk doodgeschoten op zijn eigen verjaardagsfeestje. Volgens de politie kreeg hij waarschijnlijk het wapen in handen nadat het uit de zak van een van de gasten was gevallen.

Familieleden en vrienden waren zaterdag bijeen gekomen in Porter, nabij de Texaanse metropool

Houston, om het feestje van de peuter te vieren. Toen ze aan het kaarten waren hoorden ze plotseling een schot en ontdekten dat de jongen een wond in zijn borst had. Het kind bezweek kort daarop aan zijn verwonding.

“Onze gedachten en gebeden in het licht van dit tragische ongeval zijn bij de familie en vrienden”, zei de politie.

Demonstratie tegen Frankrijk in Bangladesh

DHAKA — Tienduizenden mensen hebben vandaag meegedaan aan anti-Franse protesten in de hoofdstad van Bangladesh. De betogers zijn boos over uitspraken van de Franse president Emmanuel Macron, die spotprenten van de profeet Mohammed verdedigde.

De grootste Islamitische politieke partij van het land, Islami Andolon Bangladesh (IAB), organi-

seerde de protestmars in Dhaka. Volgens de politie deden zo'n 40.000 mensen mee. Honderden agenten

hielden de betogers tegen voordat ze in de buurt van de Franse ambassade konden komen. De demonstranten scandeerden 'boycot Franse producten' en willen dat Macron gestraft wordt. Een functionaris van de partij IAB sprak de mening toe en noemde de

Franse leider een aanbieder van Satan. Hij zei ook dat de Franse ambassadeur het land uitgezet moet worden. Verschillende landen in onder andere het Midden-Oosten hebben opgeroepen Franse producten in de ban te doen. Ze zijn boos over de opstelling van de Franse

regering in de nasleep van de moord op leraar Samuel Paty, die werd onthoofd omdat hij in zijn les over de vrijheid van meningsuiting Mohammed-cartoons had laten zien. Dit leidde ook tot een diplomatiek conflict tussen Macron en de Turkse president Recep Tayyip Erdogan.

Posters van
Britse straatartiest gestolen

Duizenden posters die de Britse straatartiest STIK aan inwoners van zijn woonplaats wilde geven, zijn gestolen en worden verkocht via internet. Dat meldt de Londense politie, die een onderzoek heeft ingesteld.

STIK had geregeld dat zo'n 100.000 posters van zijn werk 'Holding Hands' verspreid zouden worden in Hackney, het Londense gebied waar hij woont en werkt. De politie zegt dat ieder huishouden een exem-

plaar had moeten ontvangen, maar dat gebeurde niet.

De politie zegt dat de kunstenaar zelf op onderzoek uitging en ontdekte dat veel posters online werden verkocht. Ongeveer duizend exemplaren, die waren gekocht door nietsvermoedende fans, zijn inmiddels teruggeven.

De dader of daders lijken dozen met de posters te hebben gestolen voordat ze bezorgd konden worden. De afbeeldingen van twee poppetjes die elkaars handen vasthouden hebben een omvang van 50 bij 50 centimeter en zijn gedrukt in meerdere kleuren.

De politie zegt dat STIK zelf een fors bedrag heeft betaald om de posters te laten drukken. De artiest wilde zijn buurtbewoners naar verluidt een cadeau geven vanwege alle ellende die ze hebben doorgemaakt tijdens de coronacrisis.

Foto: en.wikipedia.org

Verzorgers vangen babygorilla op

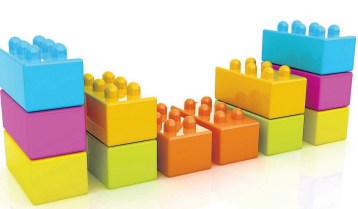
Dierenverzorgers in de Britse stad Bristol hebben zich ontfermd over een babygorilla van twee maanden oud. Ze geven hem 24 uur per dag zorg, inclusief flesvoeding gedurende de nacht. Zijn moeder heeft moeite zelf voor hem te zorgen. De babygorilla kreeg niet genoeg melk van zijn moeder, genaamd Kala, om te kunnen overleven. Hij zal de komende vier maanden met de hand worden grootgebracht. De dierenverzorgers proberen hem te acclimatiseren door gorillageluiden te maken en

hem stevig vast te houden. Ze proberen hem dus te behandelen zoals zijn gorilla-moeder zou doen.

De Britse diertentuin nodigde het publiek uit een naam voor de babygorilla te kiezen. Er zijn hiervoor vier opties: Motuku, Hasani, Luango en Kidosi. Motuku betekent 'dorpshoofd' in Bubi, die een lokale taal is in Equatoriaal Guinea. Hasani betekent 'knap' in het Swahili. Luango is de naam van een stad aan de kust van Equatoriaal-Guinea. Kidosi is een populaire Centraal-Afrikaanse naam.

Milieuvriendelijk speelgoed

Veel grote speelgoedbedrijven proberen milieuvriendelijker te worden. De heersende pandemie heeft een onverwachte stijging van de vraag naar speelgoed veroorzaakt. Dit komt doordat veel ouders thuis met kinderen zitten en heil zien in speelgoed voor peuters. De verwachting is dat de verkoop van vakantiespeelgoed dit jaar wereldwijd enorm zal groeien. Het is geen wonder dat grote fabrikanten overgaan tot milieuvriendelijker speelgoed, na decennia deze te hebben vervaardigd uit milieuvriendelijke plastic. Lego wilt recyclebaar papier gebruiken voor de verpakking in plaats van plastic voor eenmalig gebruik. Het plan is om tegen 2025 alle Lego-verpakkingen van hernieuwbaar of gerecycled materiaal te maken. De Lego-blokken vereisen 90.000 ton plastic per jaar om te maken. Het bedrijf werkt al jaren aan de ontwikke-

ling van alternatieven voor op aardolie gebaseerd plastic dat in zijn blokken kan worden gebruikt. Little Tikes dat scooters, schommels en speelhuisjes maakt, heeft een nieuwe lijn speelgoed uitgebracht van gerecycled plastic en verpakt in gerecyclede materialen. Little Tikes heeft ook een nieuwe lijn van 'Wooden Critters' babyspeelgoed van hout en natuurlijke materialen. Tot slot: Rock-a-Stacks. De holle, kleurrijke plastic ringen, op maat en kleur gestapeld op een korte paal, worden nu gemaakt van op suikerriet gebaseerd plastic en tegen eind 2020 verpakt in 100 procent gerecycled of duurzaam geproduceerd materiaal.

Hebt u iets leuks voor de mensen-pagina?
Een jubileum, diploma of benoeming te melden?
Wij plaatsen het graag op de mensen-pagina.

Stuur uw informatie
(kort en bondig, liefst met foto) naar:
o.v.v. "mensen".

Mensen

Maan heeft meer bevroren water dan gedacht

De maan bevat waarschijnlijk meer bevroren water dan gedacht. Dat water is bovendien redelijk gemakkelijk te bereiken, en dat kan interessant zijn voor astronauten die de komende jaren weer naar de maan en terug gaan.

De Amerikaanse ruimtevaartorganisatie NASA heeft de ontdekking gisteren naar buiten gebracht. Of het water daadwerkelijk kan worden gewonnen en gebruikt, moet nog blijken.

Dat de maan waterijs bevat, was op zich al redelijk bekend, maar tot nu toe ging het daarbij vooral om diepe kraters op de noordpool en zuidpool van de maan. Zulke

plekken zijn heel moeilijk begaanbaar. De NASA heeft nu vastgesteld dat er ook water voorkomt op plekken waar de zon op schijnt. Bovendien is er waterijs in zogenoemde *cold traps*, koude plekken in de schaduwgebieden op de maan. Sommige van die plekken zijn maar een meter groot, maar de maan heeft zoveel van zulke plekken, dat ongeveer 20 procent van al het ijs op de maan daar waarschijnlijk te vinden is.

Het bevroren water zit onder meer in de grote krater Clavius, die vanaf de aarde met het blote oog te zien is. Het gaat niet om grote plassen water: de Saharawoestijn heeft ongeveer honderd keer zo veel water als de maan.

Neurenbergse kerstmarkt afgelast

Een van de bekendste kerstmarkten ter wereld, die in het Zuid-Duitse Neurenberg, is afgeblazen uit vrees voor verdere verspreiding van het co-

ronavirus. De zogenoemde Christkindlesmarkt in de Beierse stad geldt als een van de bezienswaardigste kerstmarkten en trekt elk jaar een paar miljoen be-

zoekers. Door de coronacrisis is de afgelopen weken al in veel andere Duitse plaatsen een streep gezet door de traditionele kerstmarkten.

Buurt bevrijd van kalkoen

Een buurt in Oakland, in de Amerikaanse stad Californië, kan weer gerust door het leven, nadat Gerald de kalkoen is gevangen en verplaatst naar de nabijgelegen heuvels. Hij was een grote bron van ergernis in de wijk Grand Lake, waar hij dagelijks inwoners boos achterna rende en de buurt terroriseerde. De acties van Gerald de kalkoen had zelfs geleid tot de sluiting van de nabijgelegen Morcom Rose Garden. Hij koos deze gemeentelijke tuin van ongeveer acht hectare uit als zijn favoriete

stamplaats, meldt de Amerikaanse zender CNN. Rebecca Dmytryk, een natuurdeskundige van Wildlife Emergency Services in het Monterey Bay-gebied, werd ingehuurd om Gerald te kunnen vangen. Dit was nadat pogingen van de stadsautoriteiten geen succes hadden. Gerald werd getagd en vrijgelaten in een onbewoond gebied in Orinda, mijlnerver van de rozentuin, zei Dmytryk. Ze voegde eraan toe dat ze andere kalkoenen in het gebied had gezien en dat daar uiteindelijk een betere plek voor hem was.

Koning Albert ontvangt buitenechtelijke dochter

Koning Albert heeft zijn buitenechtelijke, inmiddels erkende, dochter Delphine (52) zondag thuis op kasteel Belvédère in Laken ontvangen. In een gezamenlijke 'boodschap' van de in 2013 teruggetreden koning, zijn vrouw koningin Paola en prinses Delphine schrijft het drietal dat het 'na het tumult, het lijden en de verwondingen, tijd is voor vergeving, genezing en verzoening'.

uiting kunnen geven aan gevoelens en ervaringen." Ze hebben besloten 'deze nieuwe weg in te slaan'.

De ontmoeting vond plaats kort nadat Alberts zoon en huidige koning Filip voor het eerst met zijn halfzus kennismaatte en dat wereldkundig maakte. Albert erkende Delphine pas begin dit jaar na een jarenlange juridische strijd en een voor de rechtbank afgedwongen DNA-test. Vorige maand kende de rechter Delphine de achternaam van de koninklijke familie en de prinsesstitel toe. Delphines moeder is de voormalige maitresse van Albert toen hij nog prins was, barones Sybille de Selys Longchamps.

Rihanna helpt borstkankerpatiënten

Rihanna gebruikt haar nieuwste Savage X Fenty-campagne om overlevenden van borstkanker in de schijnwerpers te zetten. Ter ondersteuning van de Breast Cancer Awareness Month vroeg het lingeriemerk van de zangeres drie personen die borstkanker hebben overleefd om nieuwe stijlen te modelleren uit een capsulecollectie. Op de campagnefoto's zijn Cayatanita Leiva en Ericka

Hart, beiden 34, en Nykia McKenzie, 26, te zien in de nieuwe lingeriecollectie tegen gedrapeerde roze stof. De opbrengsten gaan naar de Clara Lionel Foundation. Savage X Fenty zal 250.000 dollar doneren aan deze liefdadigheidsstichting. Rihanna wil hiermee de organisatie kankeronderzoek helpen financieren en ook steun verlenen aan zwarte vrouwen bij wie borstkanker is vastgesteld.

Gevonden bot blijkt zeker 1770 jaar oud

Een menselijk bot dat in maart op het strand van Ameland werd gevonden, is zeker 1770 jaar oud. De politie Noordoost Fryslân meldt dat het bot is onderzocht door het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) en dat daar de conclusie is getrokken dat het bot uit de tijd van het Romeinse Rijk stamt. Een eilandbewoner vond het bot op het strand en ver-

moedde direct dat het om een menselijk bot ging. De politie bracht het naar het NFI, omdat het mogelijk om een bot van een vermist persoon zou gaan.

Uit onderzoek van het NFI blijkt dat het een opperarmbeen is van iemand die is overleden tussen de jaren 87 en 250. Het bot is overgedragen aan een archeologisch instituut.

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Zorgen bij spelersvakbonden om ‘lekkende’ voetbalbubbel

HOOFDDORP — De internationale spelersvakbond Fifpro en de Nederlandse belangenvereniging VVCS maken zich zorgen over het toenemende aantal coronabesmettingen in de voetbalerij. De ‘bubbel’ die alle clubs hebben gecreëerd, blijkt lang niet altijd waterdicht.

“Er zijn heel veel vraagtekens, we weten eigenlijk niet eens wat de dag van morgen brengt”, zegt Vincent Gouttebarga, hoofd medische zaken bij Fifpro. “We gaan verschillende scenario’s uitwerken voor de komende periode, als de tweede golf er echt aan komt. Maar het is zó lastig om beleid te maken met zoveel onzekerheid en zoveel verschillen tussen alle landen voor wat betreft de aanpak.” Bij de VVCS zijn die zorgen

er ook. Voorzitter Evgeniy Levchenko en zijn kompanen zaten gisteren weer eens met elkaar om de tafel op het hoofdkantoor in Hoofddorp. “De afgelopen maanden gingen de meeste vergaderingen online. Maar we vonden het gezien de situatie nodig om weer even bij elkaar te komen”, aldus Levchenko.

Vooralsnog zijn in Nederland vijf competitiewedstrijden uitgesteld vanwege meerdere coronabesmettingen binnen een club. AZ werd afgelopen week hard getroffen en PSV miste zondag zes spelers vanwege positieve testuitslagen. “We zien de aantallen stijgen. Dat is verontrustend”, aldus Levchenko. “Je kan voetballers wel testen, maar je kan ze niet buiten de maatschappij plaatsen. Hoe je het ook wendt of

keert: het systeem is niet waterdicht.”

In navolging van de amateursport ook de profcompetities stilleggen, is momenteel niet aan de orde. “Maar als clubs wedstrijden moeten spelen zonder hun belangrijkste spelers, is dat ook een beetje competitievervalsing”, aldus Levchenko. Het is een dilemma voor alle betrokken partijen. Aan de ene kant staat de gezondheid van de spelers voorop, aan de andere kant moeten ze ook een bedrijfstak overeind houden. “Voor ons is vooral van belang dat de spelers geen gevaar lopen en hier geen blijvend letsel aan kunnen overhouden”, benadrukt Levchenko.

Geheugenverlies, concentratieproblemen, pijn op de borst; het zijn veelgehoorde klachten bij mensen die

besmet zijn geweest. “Het lastige is dat we nog heel weinig weten over wat het virus kan veroorzaken bij relatief jonge sporters”, zegt Gouttebarga. Medisch experts onderzoeken wat de gevolgen van een coronabesmetting kunnen zijn. “Niemand blijkt immuun te zijn voor Covid-19. Ook voor een sporter kan een besmetting zijn of haar carrière beïnvloeden. Maar we hebben wel de wetenschappelijke evidentie nodig om daar beleid op te kunnen maken.”

Levchenko: “De komende periode wordt cruciaal. Hoe we hier doorheen komen, zal bepalen of we kunnen doorgaan met de competitie. Het blijft een kwestie van heel erg opletten, afstand houden en zo min mogelijk met elkaar in contact komen. Daar blijven we allemaal op hameren.”

Go Ahead Eagles rolt verzwakt NAC Breda op: 6-0

DEVENTER — Go Ahead Eagles heeft NAC Breda in de eerste ronde van het KNVB-bekertoernooi met grote cijfers uitgeschakeld. Het ongelijke duel eindigde in 6-0. Na de rust kwam de thuisclub nog maar één keer tot scoren. De treffers kwamen op naam van Sam Beukema, Sam Hendriks, Zakaria Eddahchouri, Jeroen Veldmate, Luuk Brouwers en Antoine Rabillard.

NAC miste om uiteenlopende redenen, waaronder het coronavirus, een groot aantal vaste krachten. Onder anderen Lex Immers, Thom Haye, Sydney van Hooijdonk, Moreno Rutten en Robin Schouten ontbraken in Deventer.

Go Ahead leidde na nog geen twintig minuten al met 5-0. Daarmee leek een nieuwe recordscore in de maak, na

de 0-13 van Ajax bij VVV-Venlo afgelopen zaterdag in de Eredivisie. Verdere averij bleef het gammele NAC tot aan de rust echter bespaard. Na de pauze hielden de Brabanders dapper stand. Alleen Rabillard scoorde nog.

Eerder op de avond plaatste Excelsior zich als eerste ploeg voor de tweede ronde. De Rotterdamse ploeg klopte

op eigen veld Helmond Sport met 4-0.

Deze week worden in de eerste ronde alleen de wedstrijden afgewerkt die tussen twee clubs uit het betaalde voetbal gaan. De duels van de clubs die op een lager niveau uitkomen, zijn verplaatst naar begin december. Zij mogen vanwege het coronavirus namelijk voorlopig niet in actie komen.

Ajax, AZ, Feyenoord en PSV stromen in de tweede ronde in. Deze vier clubs zijn vrijgesteld van deelname aan de eerste ronde vanwege hun Europese verplichtingen.

2 hockeysters weg bij Oranje vanwege coronavirus

UTRECHT — Twee hockeysters hebben het hotel van de Nederlandse selectie moeten verlaten vanwege het coronavirus. Zij dienen de eerste wedstrijd voor de Pro League tegen Groot-Brittannië, vandaag in Amsterdam, over te slaan. Om wie het gaat, heeft de Nederlandse hockeybond KNHB niet bekendgemaakt.

Een speelster testte positief en van de ander was het resultaat waarschijnlijk positief. Die tweede hockeyster zal opnieuw getest moeten worden.

Nadat alle testresultaten van haar speelsters bekend waren, wees bondscoach Alyson Annan een selectie van achttien hockeysters

aan voor het eerste duel met Groot-Brittannië. Van de zogenoemde Tokio-trainingsgroep zijn Felice Albers, Marloes Keetels, Frédérique Matla, Malou Pheninckx en Marijn Veen niet van de partij. Bij de mannen kon bondscoach Max Caldas een keuze maken uit zijn voltallige trainingsgroep van 25 spe-

lers. Niemand testte positief op het coronavirus. Voor het eerste duel met Groot-Brittannië, ook vandaag, na de vrouweninterland, zijn Seve van Ass, Sander Baart, Jelle Galema, Jonas de Geus, Jip Janssen, Mink van der Weerden, en Maurits Visser niet opgeroepen.

Donderdag spelen de Nederlandse teams in het Wagener Stadion in Amsterdam opnieuw tegen Groot-Brittannië. Bij de vier duels van Oranje is geen publiek welkom.

1e averij AC Milan na enerverend duel met AS Roma: 3-3

MILAAN — AC Milan heeft in de Serie A de eerste averij opgelopen. Na vier overwinningen op rij moest de koploper op eigen veld tegen AS Roma genoegen nemen met 3-3. De thuisclub gaf drie keer een voor-sprong uit handen. AC Milan leidt op de ranglijst nog wel met dertien punten, gevolgd door Napoli en Sassuolo (beide elf punten). AS Roma staat op de negende plek.

AC Milan trad zonder doelman Gianluigi Donnarumma en buitenspeler Jens Petter Hauge aan. Beiden hadden positief getest op het coronavirus, evenals

drie stafleden van de club. Namens AC Milan kwam Zlatan Ibrahimovic (39) twee keer tot scoren. Met zijn tweede doelpunt, uit een strafschop, leek hij zijn

ploeg in de 79e minuut aan de vijfde competitiezege op rij te helpen (3-2). Vijf minuten later zorgde Marash Kumbulla evenwel voor de derde gelijkmaker aan Romeinse kant.

Ibrahimovic verzuimde vlak voor die treffer een hoekschop afdoende weg te werken. Bij de bezoekers werd verdediger Rick Karsdorp in de 66e minuut gewisseld.

OSTRAVA — Tennisster Kiki Bertens staat op de nieuwste wereldranglijst wederom op de negende plaats. In de top tien veranderde niets ten opzichte van vorige week. De 28-jarige Westlandse besloot enkele weken geleden al om haar seizoen te beëindigen.

Aryna Sabalenka schreef afgelopen week het toernooi van Ostrava op haar naam. Sabalenka klom daardoor op de mondiale ranking van de twaalfde naar de elfde plaats. De 22-jarige Wit-Russin passeerde Belinda Bencic uit Zwitserland. Sabalenka versloeg in de finale op Tsjechische bodem haar landgenote Victoria Azarenka, die de dertiende plaats op de wereldranglijst overnam van de Britse Johanna Konta. Arantxa Rus leverde één positie in en staat op de 72e plaats.

Voor de tennissters staat dit jaar nog één toernooi op het programma op de WTA Tour, volgende maand op hardcourt in de Oostenrijkse stad Linz.

Darryl Lachman gaat Down Under

PERTH — Darryl Lachman gaat voetballen in Australië. Met Perth Glory, waar hij een contract heeft getekend tot medio 2022, wil de Curaçaos international om de titel spelen in de hoogste A-League.

Dat zegt de verdediger op de clubwebsite van zijn nieuwe werkgever. “Ik ben heel blij dat ik naar Australië kom, omdat ik er veel geweldige dingen over heb gehoord”, aldus de dertigjarige Lachman. “Ik wil gewoon dat we zoveel mogelijk wedstrijden winnen en mijn doel is om voor de titel te spelen. Ik kan niet wachten om aan de slag te gaan.” Lachman verruilde in febru-

ari PEC Zwolle voor Hapoel Ra’anana uit de Israëlische competitie. Dat avontuur werd geen succes. Hapoel degradeerde afgelopen seizoen naar het tweede niveau. Lachman speelde in het verleden ook nog voor FC Groningen, FC Twente, Sheffield Wednesday, Cambuur en Willem II. Perth Glory-trainer Richard Garcia is blij met de komst van de 31-voudig Curaçaos international. “Darryl is een sterke centrale verdediger die erg kalm is in balbezit. En het is een uitstekende spelverdediger.”

Volgens Garcia heeft Lachman goede communicatieve vaardigheden in het veld en is hij ook van waarde in de organisatie van het elftal. “Ik twijfel er niet aan dat hij over alle kwaliteiten beschikt die nodig zijn om dit jaar van grote waarde voor ons te zijn. We zijn verheugd hem erbij te hebben.” Perth eindigde vorig seizoen als zesde in de Australische A-League. Het nieuwe seizoen in de hoogste divisie begint pas op 27 december.

Darryl Lachman poseert in het shirt van Perth Glory.

Doelman Hahn houdt conditie op peil bij PEC Zwolle

ZWOLLE — Warner Hahn keert terug bij PEC Zwolle. De Surinaamse doelman zit zonder club en gaat vanaf dinsdag zijn conditie op peil houden bij de ploeg waar hij in het seizoen 2014-2015 als huurling voor speelde. Hahn hoopt nog altijd op een buitenlands avontuur.

De 28-jarige Rotterdammer vertrok afgelopen zomer bij sc Heerenveen.

Hahn wilde na drie jaar zijn aflopende contract in Friesland niet verlengen. Omdat de keeper vooraan nog geen nieuwe werkgever heeft gevonden, klopte hij bij PEC Zwolle aan met de vraag of hij daar mag meetrainen. Hahn bereikte in 2015 met

PEC de finale van het toernooi om de KNVB-beker. FC Groningen was daarin met 2-0 te sterk. De Duitser Michael Zetterer is nu de eerste keeper van de ploeg uit Zwolle.

Hahn, voormalig jeugdin- ternational, stond eerder onder de lat bij FC Dordrecht, Feyenoord en Excelsior.

Eredivisiedebuut Lentini Caciano

HEERENVEEN — Lentini Caciano heeft afgelopen weekeinde namens FC Emmen in het uitduel tegen sc Heerenveen zijn debuut gemaakt in de Eredivisie.

De pas negentienjarige Caciano viel in de 75e minuut in voor Michael de Leeuw. Op dat moment stond de eindstand al op het scorebord. FC Emmen ging met ruime cijfers onderuit in het Abe Lenstra Stadion: 4-0.

Aanvaller Caciano werd in februari dit jaar voor het eerst opgeroepen voor Curaçao onder 20. De nationale jeugd ploeg werkte in het Ergilio Hatostadion wedstrijden af in de kwalificaties voor het Concacaf-

kampioenschap. Curaçao plaatste zich uiteindelijk in een groep met Saint Martin, Belize en Guadeloupe niet voor het eindtoernooi. Persoonlijk succes was er voor Caciano wel. Hij scoorde de vijfde en laatste treffer in het gewonnen duel tegen Saint Martin.

De Curaçaoënaar speelt sinds juli 2019 voor de jeugdfutbaltallen van FC Emmen. Hij werd overgenomen uit de jeugdupleiding van PEC Zwolle.

BURNLEY — Tottenham Hotspur heeft ook de derde uitwedstrijd in de Premier League in winst omgezet. De Londense ploeg pakte drie punten bij laagvlieger Burnley: 0-1. Op aangeven van Harry Kane maakte Son Heung-min een kwartier voor tijd het doelpunt. Met acht treffers is de Zuid-Koreaans topscorer in de Premier League. De Spurs, die op eigen veld dit seizoen nog geen competitiewedstrijd hebben gewonnen, klommen naar de vijfde plek met elf punten. Burnley bleef met een punt in de onderste regionen. Steven Bergwijn ontbrak in de selectie van Tottenham. De teruggekeerde Gareth Bale bleef op de bank. Bij Burnley was Erik Pieters niet van de partij.